

-p2 b.C11-p2
78.

Model

Хаджи Папа Димитрий
Бедор -
Подарил есю книгу
во Великој
1845 г. Марко

КНИГА СІА ЗОВОМЯД

СО ГЛАВАДО

Сописалъ ради потрѣбы и ползованія
препростѣишимъ и не книжнымъ изысканіемъ
Болгарскимъ долгія Муссіи, много-
грѣшнымъ во Іеромонастырѣ и недостой-
нѣйшимъ Ігвменомъ Краль Марко-
ваго Монастыря; иже во Скопіе
оу Маркоа река храма стағо ве-
ликомъченика Димитріа

КУРІАЛЬ ТЕТОЕДЪ ПЕЧИНОВИѢ
И ѵздаѧ на тѹпѣ иждивеніемъ и потрошаніемъ
Благоговѣнаго во Свѧтеницихъ
ГДАЯ КОСТЬ СТОШІКЯ
Попа ѿ Приврена града.

АѢ ЕДИНА ГРАДА,
Дисмени Кралевск: Оуниверситета Пефанскааго.

Григ. Слав. лит.
78

78

СЛОВЛАДЕНИЕ СВЯТОМ КИРИКИ.

Страницы:

Последование, пострижение монаха, обручение руси и камилавки.

А.

Сказание о молитве святаго Нифонта иакуфа обла прелестна естъ предъ Громъ.

Б.

Молитва святаго Нифонта.

С.

Сказание о молитве святаго Трофима како потокаетъ пещи.

Д.

Молитва святаго Трофима.

Е.

Сказание како подобаетъ зачатьи отрока азбучки.

Ж.

Чинъ благеніе отроковъ.

З.ж.

Молитва отрокамъ немогущимъ спасти болымъ.

И.

Страна.

Молтва за све́ кáквa болéстъ
со параклисъ Бгченъ.

нг.

Молтва со очесъ призора си-
речь за оуроцы.

нс.

Позднение свакомъ Хртгáнъ, кá-
кѡ подобаетъ пра́звновати
пра́зницы Господскихъ и
стyxъ и какѡ подобаетъ
причаститися стyxмъ при-
чащеніемъ.

ни.

Молитва стагѡ Арханжела
Михаила.

рнс.

Поилѣдованіе, поитриженіе мона-
ха, ѿдѣяніе рѣси и камилавки.

Приходитъ Еромонахъ въ землетѣ
епитрахилъ и глаголетъ: Блгвénъ
Бгъ нашъ: Тртгое: Престаѧ тце:
Онъ нашъ: Ижъ твоё єсть цртво:
Потомъ. Примѣдъ насъ Гди поми-
лдъ насъ: слава: Гди помилдъ насъ:
и ннѣ. Мрдїа двери: потомъ. Гдъ
помолимся: ликъ. Гди помилдъ:
таже. Молитвъ сю:

Пр иго твоё влко спасительное прї-
ими раба твоего (или рабъ твою
имкъ) и сподоби егò во пастырь соче-
татися избранныхъ твойхъ, сблецы
егò

Поилѣ-

ЕГО СДЕРЖДОЮ СОСЩЕНІА ЦЕЛОМЪДРІ-
ЕМЪ ПРЕПОДАШИ ЧРЕСЛА ЕГѡ: ВСАКАГШ
ВОЗДЕРЖАНІА ПОКАЖІ ЕГО, ПОДВІЖНИКА
ВО НЕМѢ І ВО НАСѢ ДХОВНЫХѢ ТВОЙХѢ
БЛГОДАТЕЙ СОВЕРШАЛИ ДАРОВАНІЕ: МЛГ-
ВАМИ ПРЕСТЫА БЦЫ ПРИНОДВЫ МРІИ, І
ВСЕХѢ ТВОЙХѢ СТЫХѢ АМИНЬ.

И ПАКИ ГЛАГОЛЕТЪ: ГДѢ ПОМОЛИМ-
СА. ДІКЪ: ГДИ ПОМИЛУИ.

БЛГОДАРИМЪ ТА ГДИ БЖЕ НАША,
ІЖЕ ПО МНОЗБІЙ МЛТИ ТВОЕЙ, ІЗБА-
ВИЛЪ ЕСІ РАБА ТВОЕГО (ІЛІ РАБЪ ТВОЮ
ІМІК): ѩ СВЕТНЫА МІРСКІА ЖИЗНИ, І
ПРИЗВАЛЪ ЕСІ ЕГО НА ЧГНОЕ СІЕ ШЕГЦА-
НІЕ: СПОДОБИ ЕГО ПОЖИТИ ДОСТОЙНІВ ВО
ЯГГСКОМЪ СЕМѢ ЖИТЕЛСТВЪ, І СОХРА-
НИ ЕГО ѩ СБТЕЙ ДІАВОЛСКИХѢ, І ЧИСТЬ
ЕГѡ ДВШ8 І ТБЛО СОБЛЮДІ ДАЖЕ ДО
СМЕРГИ: І ХРАМЪ СВАТЪ ТВОИ БЫТИ
СПОДОБИ, ВРАЗВМІ ЕГО ПОМИНАТИ ТА

ВСЕГДА

ВСЕГДА, І ТВОА ПОВЕЛЕНІА, СМИРЕНІЕ.
ЖЕ, І ЛЮБОВЬ, І КРОГОСТЬ ДАРВІИ ЕМ8,
МЛГВАМИ ПРЕСТЫА ВЛЧЦЫ НАШЕА БЦЫ
І ПРИНОДВЫ МРІИ, І ВСЕХѢ СТЫХѢ ТВО-
ЙХѢ, АМИНЬ.

ТАДАЖЕ ПОСТРИГАЕТЪ ЕГО КРГОВИ-
ДНІW, І ГЛЕТЪ:

ПОСТРИГАЕТСА РАБЪ БОЖІЙ (ІЛІ
РАБА БЖІЛ ИМІК) ВО ІМА ОЦА АМИНЬ;
І СНА, АМИНЬ; І СТАГШ ДХА АМИНЬ:
НЫНЂ І ПРНІW, І ВО ВТКИ ВТКВВХ А-
МИНЬ. ТАДАЖЕ: СТАРЕЦЪ ЕГWBZ СОБЛА-
ЧАЕТЪ ВО РАСС8, І КАМИЛАВК8 ПОЛАГАЕТЪ
НА ГЛАВ8 ЕГѡ І ТВОРИТЪ ІЕРОМОНАХZ
СОПОСТЪ. ІЩЕ ЖЕНСКІЙ ПОЛЖ РАСС8 І
ЦРН8 КАП8 І ЦРН8 КРП8 НА ГЛАВ8 ЕЛІ І
ДАЕТЪ СТАРЕЦЪ БРОЕНИЦЫ ВО РДЦФ ЕЛІ.

СКАЗАНІЕ Ш МЛГВЕ СТАГШ НИФОН
ІАКW ОВА ПРІЛГНА ЄСТЬ ПРЕДѢ БГОМЪ.

НИФОНZ ЕБК ѩ ЦАРИГРАДИ, ВО ЮНО-
СТИ ПОЧИНА ГРБХ8 ПОГОМОЖ ПРІЙДЕ КZ
НЕКО-

НЕКОЕМ⁸ БЛІЖНЕМ⁸ СВОЕМ⁸ ГЛАГОЛЕМО-
М⁸ НИКОДИМ², ЩОЖЕ ВІДЬВА єГО
ЧРНА ІАКУ МОРІНД І ГЛАГОЛЕТ² єМ⁸:
ПОЧТО ТАКУ СТВОРИ ТА БГЗ МОРІНА?
БЛАЖЕННИЙ НИФОН² ПОЗНА ГРБХ² СВО-
ІХ², ПРИТЕЧЕ КЪ ПОКААНІЮ И САМЪ
СЕБЕ ВІЕЖЕ ПО СТО ЖЕЗЛИ НА ДЕНЬ И
ПРЕМИЛОГОВЫЙ; БГЗ ПРІАТ² ПОКААНІЕ
єГѡ И СЕЛѡ ВОЗЛЮБІ єГО И ДАРОВА
єМ⁸ ПРОЗОРСТВО И СОТВОРИ єГО ВІ-
ДЬТИ ТА ВЕЛІКІЯ ІЖЕ НА НЕСЕХ² И
ІЖЕ ВО РАН СТЬ: ІЖЕ ВО ЧЛЦЕХ² И
ІЖЕ ВО ЙГГАЕХ² И ІЖЕ ВО ДЕМОНЕХ²,
И ІЖЕ ХОЩЕТ² ПОДРОБНІШ РАЗМЕГТИ
ДА ЧТЕТ² ЖИТЬЕ єГѡ: КГ ДЕКЕМВРІА:
И МНОГШ ЧУДНЫА ВЕЩИ ХОЩЕТ² ВІДЬ-
ТИ И МНОГШ ХОЩЕТ² ПОЛЗОВАТИСА.
ІАКУВА ГРБШЕН² ЕБ И ІАКУВА ПРАВЕ-
ДЕН² БЫСТЬ, ПОТОМ² РАДИ МНОГОЕ
ДОСТОЙСТВО єГѡ И ЛЮБЕЧНІЕ єЖЕ И-

МѢЛ

МѢЛ ВЪ МЕЖДУ СОБОЮ, ДАДЕ єМ⁸ ПАСТ-
В⁸ ПАСТИ ОВЦЫ СВОѢ, ПАУЛОМ² АПЛОМ²
СОТВОРИ єГО ЙРХІЕРЕА СОИМ⁸ СВОЕМ⁸
СТОМ⁸ И СОТВОРИ єГО ПАСТЫРЯ ЛЮДЕМ²
СВОІМ² НОВОМ⁸ ІСРАІЛЮ, И ПРЕСТАВИ-
СА ЧУДЕСНІШ И єСТЬ МЛТВА єГѡ СЕЛѡ
БЛГОПРІАТНА ОУ ХРІТА БГА НАШЕГШ А-
МИНЬ.

ОБОЕ СКАЗАНІЕ ДА ЧАТИ ИЛИ САМЪ
СЕБЕ ИЛИ ДРІГОМ⁸ НА ГЛАВУ, КОИ є
МОЩНО БОЛЕН², ИЛИ ВО ГОЛЕМ² САКЛЕТ²
СЕ НА ОКАТ² ИЛИ ВО ДЛАБОКИ ГРБХОВЫ
ВЛЕГОЛ², НЕКОИ ИЛИ НЕКАКВА НАПАСТЬ
ГО НАШЛА У ГРБХОТ² СВОІ ИЛИ ВО СТО-
КА ТА ИЛИ ВО КУФА ТА ИЛИ ВО ЧЕЛАДЖ
ТА, ИЛИ ВО НІВА ТА ИЛИ ВО ЛОЗБ² ТО,
ИЛИ ВО ДРІВА ТА ИЛИ ВО БАХЧА ТА КА-
КВА НЕБОЛА ДА ЕВДЕ ПРВШ ДА СЕ ІСПО-
ВЕДЛАТ² СВЕ ЧЕЛАДЖ И ДА СЕ СОПРОСТАТ²
МЕК⁸ СЕБЕ И ДА СЕ ПОКАЛАТ² И ДА СОСТА-

ЕАТ²

БАТѢ ДА НЕ ЧИНАТѢ ЛОШО КАЩО ЧИНИ-
ЛЕ И ДА СЕ ПОМОЛАТѢ ПОПЫ И ПОПѢ ДА
ИМѢ ЧАТИ ОВАЛ МЛТВА И ДА ЗНАА
ЦВРСТВО ЕЛЁ ИМАЛАТѢ СЕЛАМЕТѢ КОРТЧ-
ЛУСЬ СИРЂЧЬ СПАСЕНІЕ, И ДА СЕ ЧАТИ
ЧЛВКИ8 НА ГЛАВА КОГА БЕРЕ АУША А КОГА
ПРИМИРА СИРЂЧЬ НА ИСХОДѢ АУШИ ЕМѢ
ГРЕХОН ТЕ М8 СЕ ПРОСТВАТѢ Ш ХРГА
НІФОНТА ЕМѢ ЛЕСНШ МОЖЕ ДА СЕ ПРЕ-
СТАВИ СИРЂЧЬ ДА ОУМРЕ РАХАТѢ.

МЛТВАМИ СТАГШ ОУГОДНИКА ТВО-
ЕГW НІФОНТА ГДИ ГІСЕ ХРГЕ БЖЕ НАШ
ПОМИЛУЙ НАСЗ АМІНЬ.

Молитва ітагш Ніфонта.

ГДИ БЖЕ СІЛЖ ВЕЛИКІЙ И СТРАШНЫЙ,
БОГАТЫЙ И ПРЕСЛАВНЫЙ: ПРИКЛОНИ
ОУХО ТВОЕ И ПОСЛАШАЙ МА НЕКЛЮЧИ-
МАГО РАБА ТВОЕГО, ЙЖЕ ІУН8 Ш ЧРЕВА
КИГОВА ИЗБАВИВЫЙ И ДАНІІЛА ИЗ РОВА

лб-

ЛОВВВЖ ИЗВЕДІЙ ИЗБАВИ МА ГДИ ГІСЕ
ХРГЕ Ш АУКАВАГШ КНАЗА ТМЫ, И
ЕГДА ХОЩ8 СКОНЧАТИСА НЕ СОСТАВИ АУ-
КАВАГШ ДІАБОЛА ПРІЙТИ НАДЗ РАБА ТВО-
ЕГО, НІЖЕ ДА ВІДИТЬ АУША МОА
МРАКZ БЕСОВСКІЙ, ГДИ МОЙ ГІСЕ ХРГЕ,
НІЖЕ ВО ВГІЦУ СЕМѢ, НІЖЕ ВО БУДІ-
ЦІЙ, НІЖЕ НА ВОЗДУСІ, НІЖЕ ЕГДА
ХОЩ8 Ш ТІКЛА СЕГШ РАЗЛЧАТИСА И
СКОНЧАТИСА ДА НЕ ОУСТРЕМИТЬ БМІЙ
ПРОКЛАТІЙ НА СКАЛАННЮ МОЮ АУШ8,
ВНЕГДА СОСТАВЛАТИ ЅІ НЕЧІСТОЕ СІЕ
ТІКЛО ДА НЕ ПОХІТИТЬ ю ГДИ БЖЕ
МОЙ АУХЗ АУКАВСТВІА ВЪ ПОГІБЕЛЬ
ВЛЕКДШ И ДА НЕ ВІДАТЬ ОЧИ МОЙ
ГДИ БЖЕ МОЙ БЛКО НБСЕ И ЗЕМЛЯ: гор-
чайший ЗРАКZ ДІАБОЛСКІЙ ЛСТИВОЕ ВИ-
ДЕНІЕ И СОМРАЧЕННОЕ ЛИЦЕ ЕГW НЕ ВО
ЧАСЗ ОНZ КОНЧИНЫ МОЕА: ЦРЮ СТЫЙ
ТРІСТЫЙ ПРЕВОЗНОСІМЫЙ ПОСЛІ МЛТВ

свою

и истинаю свою на раба твоего во днъ
онъ. Бже Бже мой милость твоя; послы Михаила чадное войнство ко
мнѣ твоему рабу, послы во часъ онъ Гаврила Рафайла великии свѣтилъ
чинопачалникъ со всѣми пречистыми
бжественными ихъ чинами: якѡ да
сокрѹшатъ неситаго змѧ глаголина-
го срежеющаго на благочестивое жи-
тие провождающыхъ якѡ похитити
котораго и поглотити во погибель,
низложи егò Гди Бже мой во часъ
исхода моегѡ со всѣмъ соквернѣн-
нымъ войнствомъ егѡ во безднѣ,
во тмѣ, во нижнѣшилъ мѣста адова,
во скрежета зѣбвъ, послы Гди
во часъ исхода моегѡ милость твою
и благодѣріе твоё и долготерпѣніе
твоё, простыню твою: щедрыты твоа
благодѣрію твою когатою во благо-

и вѣстий

вѣстий и щедротахъ послы Гди мой
Гисе Христѣ радованіе мое воскресеніе
моё въ часъ онъ милостиваго и че-
ловѣколюбца оутѣшитела Бга: ахъ
истины. Йакѡ да прииметъ ахъ мой
во радость онъ и сладость: во восприя-
тие безсмертнаго веселія якѡ да из-
снетъ крестъ мене брѹжие предходя-
щее и сокрѹшающее лукавыя мытарона-
чалиники и словоносители испытатели
воздухъ и тмы предстатели вѣсны
и нечистыя бѣсы низложшимъ са-
мерзостемъ беззаконія во огнь,
во адъ, во глаголинѣ. Такѡ возмогъ
мимоиги во веселіе и радованіе и
свѣтлости вйти къ тебѣ свѣтъ
трисолнечномъ, и припадити ко
щедротамъ твоймъ и цѣловати пре-
чисты твой нозѣ, и наполнитися
твоегѡ бѣтва и стағѡ твоегѡ ахъ

и

и исповѣдати неизчѣтнаѧ и разли-
чнаѧ твоѧ чудеса єлика сотворилъ
Есі со мною, какѡ соживотворилъ
Есі и какѡ ѿ бѣздны земныѧ воз-
вѣлъ ма и єсі ибо азъ самъ исповѣмъ-
ся предъ стыми силами, какѡ да
вѣліемъ оужасомъ сладостію и радо-
стію содержими вѣліе прѣніе, прѣніемъ
возпоютъ оудивлѣми твоегѡ неиз-
реченнагѡ благодѣянїя благолѣпїя же
и красоты. Оуслыши ма Бже Бже
мої всегдѧ беззаконѹща предъ то-
бою Царю мої, Избавителю мої и
сподоби ма такѡ внити во славу
твою иже образомъ моласа твоей
благости; какоже моласа твоему благо-
готрбию; какоже моласа твоему
безсмертию и живоподателному
бѣтву. Молюса и єще и єще Гди
мої Гисе Хрѣ во часѣ исхода моегѡ
недостойнагѡ раба твоегѡ послѣ ко-
мнѣ

мнѣ во благѹшшее и прохладеніе
твою всесвѣтлю и всесѹю мѣръ
дѣпречѹю сщеннное сокровище Богат-
ства твоегѡ: чтѣшишю цркви Хрѣ
Бже нашъ, послѣ во часѣ онъ бла-
женнаго предугла и кргла Іѡанна,
и вѣлиѧ свѣтила йзы твои, Пророки и
Мчники и Енагелїсты, воздержницы
стѣтели прѣбываша и прѣвныѧ, во славу
и честь воздаинїя десница тво-
ею, єй Бже безсмертию оуслыши ма
грѣшнаго и сподоби ма полѹчити ве-
ликѹю славу твою, нестарѣемѹ и бла-
женнѹю, и даждь Гди веселіе, ѿп-
щеніе всакой душѣ малодѹшествѹ-
щыхъ, и дѣже аще речетса мѣтва
сѧ во посрамленіе и поношеніе сквер-
ныхъ вѣсвъ, сокрѹши ихъ Влады-
ко державою крѣпости твоѧ, погѹ-
ши ихъ сѧне ѿрѹжїемъ твоимъ, са-
крѹши

крайний и́хъ державне высокий и
страшный моли́ею огнедушновенныя
силы твоиа, да будет же Гді Бже
мой матва сѧ малодушнымъ роса
и ѿпостѣ сѣнь и тишина благодуша-
ниe и радость, оутверждениe и при-
вѣжище дѣновеніе и заступленіе, єй
молюса Бже Сѹз моихъ стыхъ, и
вѣка огождышъ тѣбѣ, не ѿрини
прошениe мое сїе стыхъ, не ѿврати
молениe мое іакѡ благосердъ, но вса-
ди во матвѣ сей обюдъ острого
оружиe вѣчное иное исполнено многи
горести на бѣсы, на дыхи лукавыя
исполнено многѡ простыню соста-
вленіа благотробиа же и благостыню,
іакѡ аще приключитса малодуш-
ествай, и во многихъ беззаконныхъ
содержимыхъ речетжеса наꙗ нимъ
молитва и молениe сїе во часахъ онъ;

Со слави

Со слави Гді таготъ егѡ: помилуй
стый дыхъ егѡ и состиштоли, путь
егѡ вѣчай щедротамитвойми напи-
ши его матви твоиу, дарви емъ пи-
щъ райскѹ, сочегай егѡ беззаконія
неизреченною починю богатыхъ тво-
ихъ даровъ, прости его, помилуй
его, окааню егѡ душъ спи ю
шедре, заступи, соглюди, сохрани
по велицкіи твоей матви члкоюб-
ствовалъ наꙗ, послѣ къ ней Агглы
мирны, послѣ, къ ней пречтю твою
оутробу, и представи єй пречтла
твоя нѣдра всакагш благодушнія и-
сполни его, и да постыдатса со ли-
ца еж морзцы и прелестницы дыхи
лукавствїа начинящіи дерзнутти и
смутити душъ онъ и дѣже сываєтъ
сѧ мол мала и худа молитва,
єй влко Гді Гисе Хртѣ оуслыши ма-

В

іакѡ

ІАКОВ БЛАГИЙ ДАЖДЬ БЛГТЬ И МАТЬ
СЕЙ МОЕЙ МАТЬЕЙ, И ДАРВИ ВСЕГО СЕБЕ
ТАМВ ВО КРОВИ И ВО ЗАСТУПЛЕНИЕ И
СПСЕНІЕ И ДѢЖЕ ИМА ОСКВЕРНЕННАГИ
НІФОНТА НАРЕЧЕТСЯ. ОУСЛЫШИ МА ГДИ
МАТИВИЙ И СТЫЙ И ПОДАЖДЬ МИ Е
ЛИКА ПРОСИХИ И ПРИЗВАХИ АРЖАВНОЕ
ЧВОЕ ИМА, ЕМОЖЕ ПОДОБАЕТХ ВСАКА
СЛАВА ЧЕСТЬ И ПОКЛОНЕНИЕ ВО ВСКИ
АМИНЬ.

СІЛ БЛЖЕНИИМ, ПОМОЛШСЯ НА
ПРАСНІ СВІТІХ ВОЗСІЛ ІЗРАДЕНІХ И СЕ
ГДІ ІСІХ ХРІТОСІХ ПРЕДСТА, ОУГЛАЖІ
СЕРДЦЕ ЕГУ СКЛІВ, ЦІЛОВА ЕГО ЧЕСТ-
НЫМХ ЦІЛОВАНІЕМХ ТРИКРАТИ ЧИ-
СЛОМХ, ПРЕПОДОБНЫЙ ЖЕ НА КОЕМ-
ЖДЕМХ ЦІЛОВАНІИ СО МНОГІА РАДОСТИ
ГЛАГОЛАШЕ АМИНЬ, АМИНЬ, АМИНЬ:
И ГЛЕТХ ЕМОГІ ГДІ БЛГІЙ РАБЕ ВІРНЫЙ
ОУСЛЫШАХИ ЧВОЕ МОЛЕНІЕ И ОУСЕДНІ
СОДАМХ

СОДАМХ ТИ ЕЛІКА ПОМОЛИСА ЕСІ ВО
СПСЕНІЕ РОДУ ХРІАНСКОМ, ВІРСЮ ЖЕ
ПРИЗЫВАЮЩАГИ ПОМИНАЮЩАГИ ІМА
ЧВОЕ ВО МОЛІТВАХ ЖЕ И ВО ЕЖЕСТВЕН-
НІБІ СЛУЖЕТЬ, ПРЕДСТАНІ И АЗ ЕМО
ПОМОЩНИКХ ВО МНОЗБХ ІКУШЕНИЙ И
ВО ЕГДАХ, И СКОРБЕХ, ИЗРАДНОЕ ЖЕ ВО
ІЗХОЖДЕНІЕ И СОХОЖДЕНІЙ ДУШІ ЕГУ,
СОТВОРЮ ВО МАТЬ ВО ВСАКОМ ЧЛВЧ-
ЦІБ ПРОСЛАВЛЮЩХИ МА РАДИ ІМЕ-
НЕ ЧВОЕГУ И ПРИЗЫВАЮЩХИ МА ТО-
БОЮ: ОУГВЕРЖДУ И ОУКРІПЛЮ ЕГО И
СОТРІЮ СО ЛІЦА ІХ КРІПОСТИЮ МОЕЮ
ВСАКОЕ ЕГСОВСКОЕ СОПОЛЧЕНІЕ, ЕГДАЖЕ
ТЫ ХОЩЕШИ ПРЕЙТИ ЖИТЬЕ СІЕ, АЗ
ПРИІДУ СО ЧИНОМХ АГГЛСКИМХ КІ ТЕ-
БЕ, И ПРИІМУ ЧВОЙ ДУХХ ВО СВОІХХ
ДЛАНІХ И ОУПОКОЮ ТА ВЪ МИРФХ
ВО ЛОНІХХ АВРААМА И ІСААКА И ІАКІ-
ВА, СІЛ РЕКХ ГДІ НАПОЛНИВХ ЧУВСТВА

ЕГÒ БЛГОДАТИ МНОГІА І СТЫНЮ СОСТИ ЕГО, ПРПЕНЫЙ ЖЕ СКЛС ВОЗРАДОВАСА І ВОЗВЕСЕЛИСА, І НАЧАТЪ ИСПОВѢДАТИСА БГ8 І ГЛАТИ ВЛКО ГДИ ПРИІДИ СЛАДКІЙ І КРАСНЫЙ ВО Х8ДОЕ СІЕ СОЗДАНІЕ, ПРИІДЕ ЖИЗНЬ І РАДОСТЬ И БЛГОВХАНІЕ ЧЛГНЫЙ И ПРЕЧИСТЫХЪ АГГЛZ: ІАКУ ДА ВОЗВЕСЕЛИШИ НЕКЛЮЧИМАГО РАБА ТВОЕГО ДОБРЪ ПРИШЕЛЪ ЕСІ ІЖЕ ВСА ИПОЛНАЛІ СЛАДКІЙ ПАЧЕ ІЗДІЩНШ БЛГВЕНZ ГРДЫИ ПО МОЕМ8, ПРОСЛАВЛЕНZ ЕСІ НЕИСТОЩИМЫЙ ВЛКО ПОМАНІ МА, ВО СЛАВЪ СВОЕЙ, ПОМАНІ МА ВО ДОБРОТАХЪ РАЙСКИХЪ, ПОМАНІ МА ИЖЕ ВО ВЫШНИХЪ, ПОМАНІ МА ИЖЕ ВО ПБСНЕЙ И ПБКНІЙ АГГЛZ ТВОЙХЪ, ПОМАНІ МА ИЖЕ НА ХЕРВІМТХЪ, ПОМАНІ МА ИЖЕ НА СЕРАФІМТХЪ, БЛГВЕНЫЙ ВЕЛІКІЙ ПРОСВѢЩЕНІЕ: ПРОСВѢЩАЛІ ВЫШ-

НАД І НІЖНАЛ, ПРОСВѢЩАЛІ ПРЕВЫ-
СПРЕННАЛ БЖЕСТВЕННОЕ СІАНІЕ ОЧЕЕ: СО-
ВЕРШЕННОЕ ВООБРАЖЕНІЕ: ВЕЛІА ПЧИНА
ТОЛІКАГШ НЕИЗРЕЧЕННАГШ ЧЕЛОВѢКОЛЮ-
ГІА, ДОНЕЛЕЖЕ ГДИ МОЙ ГІСЕ ХРТÈ ПРИЧА-
ЩАЮСА ДЫХАНІЯ; ПОМІЛВИ МА НЕ СО-
СТУПІ С МЕНЕ ПОКРЫВАЛА И ИСПРАВЛАЛА
ВО ВІЧНЮ ЖИЗНЬ СІЛ СТОМ8 ИСПОВѢ-
ДАЮЩАЮСА ГДЬ НАШ ГІСЕ ХРТОСЗ ЗРА-
ЩЕ ЕГО ОУСКЛАБІСА И МІРЗ ТІ РЕЧЕ НІ-
ФОНЗ МОЕ ЧЕДО, И РЕКУ КУ НЕМ8 ВЗЫ-
ДА НА НЕСА, ПРАВЕДНЫЙ ЖЕ ПРЕСТАВІ
С МЛТВ8 И ИЗДІДЕ КУ МНК СКЛС
СЛАДОКZ, ІАКУ ВИДБНІЕ МЛНІА ИМЫЙ
НА ЛИЦЕ СВОЕМZ СКЛС БЛГОВХАНІЕ СГА-
ГШ АХА ИСХОЖДАШЕ С НЕГШ, ІАКУ
МНАТЫМИ ВО РАИ БЖІЙ ЕСМЬ, ЕГУЖЕ
ДЕСНИЦА ЕГÒ НАСАДІ, АЗА ВОДВОРАХ-
СА, СІЮЖЕ ВЕЛІЮ МЛТВ8 ТОГДА НАЧАХZ
НАПИСАТИ, И СО ТЩАНІЕМZ НАЗНАМЕ-
НАТИ,

нати, єгда стоя молашеса єю йакоже во многихъ беззаконныхъ достизающїа во послѣдний часъ конечный ихъ, имѹтъ оутѣшениє многого, внемда прочитати ю самъ себѣ, или надеж малодушнымъ вѣдаще во праудный дхомъ своимъ, иако во послѣдъ єгѡ воспать ст҃ою назнаменію добродѣтелию єгѡ мѣтвѣ, ради многихъ спасеній, тогѡ ради и той вышше начатъ бжественію мѣтвѣ, бѣсѣдѧ бѣви иако да и азъ чистѣнише назнаменію, составлю во послѣднѧ роды родивъ, глаше бо приш бѣженный, иако велми мѹгутъ мѣтвы стыихъ во всакиа бѣды, и скорби, и нажды поможи, аще кто не со сомнѣемъ молитса, дхъ ко стагѡ суть исполнени, и всакаго разума и премудрости и вѣдѣнїя бжїа амінь.

Ска-

Скаզаніе ѿ мѣтвѣ істагѡ Труфона како подобаетъ пѣти.

Молитва стагѡ Труфона ѿ се чататъ оу лозѣ, оу нивѣ, оу баѣча когда чини пакость нещо, или грижѣ оу лозїе или врѣтель или скакки, или оу врѣтъ крѣтови кончиши, или црви или дрѣва, когда престанаде нефатъ да родатъ, или гусеницы, или соки, или злащи оу нива, или лисицы оу кокошки, или єрз ѿ ѿшо да има пакость во нещо, да дойде Попъ да состигъ водѣ да пощока, покропи по место то, и да чати овѣя молитвы, обаче вала да поста єденъ днѣкъ наймалъ, пакъ да се чати Канѡнъ стомъ Труфона и стихіи нѣговы, потомъ овѣя мѣтвы найпосле да ихъ чатитъ, и мѣтва

тва та сѣгѡ Нифонта тѧ, що
єсть писана прѣдъ овьла мѣтвы си-
рѣчъ: Где Бже силѣ: пакъ во съ-
пѹстѣ да споменетъ и сѣаго Трѹ-
фона и Илїана и Бустаніи и Ко-
нина вртоградара и сѣаго и препо-
дѣбнаго Нифонта, потомъ ст҃ихъ и
праведныхъ Бго оцѣ Ішакима и Аїнны
и всѣхъ ст҃ихъ амінь.

Сѣнникъ: Где помолимся. Айкъ:
Где помилуй.

Молитва сѣаго Трѹфона.

С шедше стїи Аїгли и вступи-
ше сїаго Трѹфона, и вопроси ихъ
стїй, коеѧ ради вины послани бы-
сте ко мнѣ стїи Аїгли; рѣша къ
немъ, исполнити прошеніе твоє, ис-
цѣлити сѧ рабыня твоѧ призываю-
щымъ

щымъ Где Бга Вседержителѧ теке ра-
ди, стїй же Трѹфона помолисѧ
прѣдъ стїими Аїгли Гдны гла сице:
Боже Вседержителю сотворивый небо
и землю, и море, и всѧ также въ нихъ
пославый огодникъ своемъ Мон-
сеови жезль пресѣющи море и раздѣ-
лить и, и съ камени водѣ источи-
вый во пустыню и напоивый жажд-
ущыхъ люди, иже Петрови рѣкъ про-
стерь во море, и оукрепивый его оу-
страшагоса, и иже съ петь хлѣбови
наситивый народы, самъ блко Хрѣ-
иже мене ради недостойнаго раба
своегѡ, рабын образъ воспріемый со-
предѣкы Марии, и болею пострада-
вый, и крестъ и смерть воспріемый
за родъ чељбескій, и по воскресенїи
своемъ миръ просвѣтилъ еси, оу-
слыши мѧ недостойнаго раба твоего,

и соженіи беъз вѣстны сотвориый
Абвѣри ратѹющїя мѣсто сїе, ихъ же
сѧ начиняю глаголи именахъ: гусени-
цы, прѹзи, щурцы, хресты врпели,
кругицы, мыши, гридицы, чубий мό-
лій скини тѣ глетворныѧ мѹхи, мра-
бій, обады, оссы, ѹзвѣ, и инаѧ
таковаѧ тлеображеннаѧ злаца, лысицы,
ежовы сланы градобити люгости
Зависти и злыѧ члквѣ очесж при-
зора, сїа свѧ свѧзваѧ Христѣ мой сло-
ве молитвою мѹченника твоегѡ Тру-
фина, и моленіемъ стыхъ твойхъ
Агглъ, соженіи сїа всѧ сѹдъ, со-
твори приходный путь ихъ тма и
ползокъ, послѣ А во гѡры пустыя,
и аже здѣ сканое просвѣти свѣ-
томъ стыхъ твойхъ Агглъ именемъ
твоймъ стымъ тако сотвори: и
клѣтвою сюю низлаго звѣри сїа,

ЗАКЛИ-

Заклинаю васъ вредящи ѡвѣrie, за-
клинаю васъ во стольпѣ огненныи
стоаый по средѣ пчіны морскія,
и никакоже сомочивыйса, заклинаю
васъ во четверочастное древо, и во
лѹчи солнечныѧ да бѣжите во постаѧ
мѣста и стыи ратовайи ѡміа ми-
сленаго, и растрязавый тогѡ всѧ спле-
тенїя, той да искоренитъ и васъ ѿ
мѣста сегѡ, а здѣ исполнити всѧ-
кое изобиліе мѣда и млека, закли-
наю васъ звѣрие во четыры Арахагглы
Михаила, Гавриила, оурбила, Рафаила
стлацзыѧ и служацзыѧ прѣдъ страш-
нымъ и Царскимъ престоломъ, и
глазомъ непрестаннымъ вопиютъ сѧ,
сѧ, сѧ Гдѣ Саваѡлъ и проч: ѡ-
идите ѿ мѣста сегѡ во пустыя горы,
во мѣста безводна и безплодна, и
дѣже никто же живетъ, тамъ оуко-
оуго-

оुготовася вамъ пиша во древесехъ неплодныхъ, тамъ и жити вамъ повелѣвается, тамъ да соберется всѧ бредлаю наск: єдинъ даръ прїемше, жителство свое препроводите, повелѣніемъ ко вамъ повелѣвается, предстательствомъ йгглаз Гданихъ заклинлю васъ во стый дхъ, и во стаго Мчника Трѹфна и во ѿчиныхъ йгглакихъ, Херувимъ, Графімъ престалы Гдьства, власти и силы йгглы йрхагглы многочиты и шестокрилати, и во чтный и животворацій кртъ, егоже оужасаються и трастутъ преисподна, честь егѡ блажное тѣло пріятъ, и крьвь чтна на немъ излиаса, и гвозды внишошася во пречтныхъ оудахъ, бѣжите сквернала ѿ крта Хртова шгонимаа ѹкъ прахъ расточитеся, ѹкъ

їкъ восокъ растапайтесь, и безвѣстни вѣдите ѿ плодѣ сегѡ, такоже восокъ не трпите огнь, сице и вы растапайтесь силою и дѣиствиемъ чтнаго и животворацаго Кртъ ѿ самѣмъ Хртѣ Бѣзѣ нашема, емѹже слава и держава во вѣки амины.

Молитва вторая итаго Трѹфна. Гдѣ помолимся.

Во има Оца, и Сына, и стаго дхъ, азъ рабъ Ехїи Трѹфна крѣщающими и раздѣлающими и мажающими во мѣкахъ и во польни зѣхъ моихъ, во галатсцемъ градѣ апамейскому градѣ великомъ сдережащимъ сграды онъ ѿ нечистыхъ зверей, и иная губительнаа злодѣйственнаа животнаа павитющиася сѣа-

сѣанамъ и вѣнограды, вѣтограды же
 и пивны и дрѣвеса начиная глаголати кое-
 гѡждѧ бѣбрю имѧ гѹсеницы, червѧ,
 прѹзи, хрѹсти врпели грижи, кѹтицы,
 гноиншицы, мыши и дрѹгї разли-
 ныѧ роды скінѹпи, мравий, скорпий,
 ѿмий, многоножка мѹхи, мѹшицы
 и инаѧ таکобла иже на пакость чл-
 кѡмъ приходѧща, заклинѧю васъ
 свѧ бѣбрю во многѡчиги херѹбимъ
 и Серафимъ и во нѣсныѧ силы пред-
 стоящыѧ прѣдъ Бгомъ во вѣшниxхъ,
 и волиоющихъ и глаголюющихъ ст҃хъ,
 ст҃хъ, ст҃хъ Гдѣ Саваѡахъ и проч: И-
 же изыдѣти со мѣстѣ сегѡ сѹсѣ-
 нала сїа, заклинѧю васъ всѧ вредѧ-
 ща бо вѣлимъ и страшнымъ име-
 nemъ Хрѹбимъ егѡже оѹслыша каменъ
 расѣса, иже изыти ѿ мѣстѣ сегѡ
 сѹсѣ на обитали сѧ Хрѹта ст҃а-

гѡ имѣкъ, паки заклинѧю васъ имѣ-
 nemъ Хрѹбимъ Гдемъ нашимъ, и-
 зидите сюда и ѿидите во безплод
 на мѣста, и дѣже никтоже со члвкъ
 живе, и ни гласъ птицій слышится,
 ащели преславле же мене и не изыдете
 вѣдете со нынѣ свѣзани, и да по-
 слетъ Гдѣ на вы птицы ст҃аго Ко-
 нина вѣтоградара иже на се сотово-
 реныхъ и подадатъ васъ амина.

Молитва третя ст҃аго Трѹфона.

Гдѣ помолимся.

Глко Гдї вседержитею тебѣ при-
 падаю и молюся азъ недостойный
 рабъ твої Трѹфона, оѹслыши насъ
 молащихъ тебѣ, и оумилосердися
 на смиреніе моє, и да непрогнѣвае-
 шися на мнѣ, аще паки проглаголю

къ тебѣ бѣгѹт рбнє віждь смиренїи
моє, віждь сюзловленїе людѣй сво-
їхъ, и іакѡ члколюбецъ оумилосер-
диса на дѣла рѣкѹ твою, и послало
блко Іїггела твоего иже на дѣлъ звѣр-
ми имѹща го влѧсть, да соженетъ
сѧ со вертограда сегѡ илї нївы
или вїнограда, или древеса, или шо-
года, егоже насади десница твоа
соженїи іхъ Гдї, запрети имѹ па-
лицею желеzною, сокрѹши іхъ, соже-
ни іхъ со мѣста сегѡ стагѡ во п-
стыя гѡры, и азъ всѣмъ блко іаки
дѣла ради моїхъ сотворилъ есì сї-
сѧ: иже на всакъ рдз прогнѣба-
шихъ тѧ, тебѣ благопремѣнного бл-
кѹ и промысленника дѹшамъ на-
шымъ, ты бо рѣкалъ есì блко іаки
не могѹ члколюбецъ сый, безчлвѹ-
ннчтò содѣяти млативъ мн-

же,

же, и всѣмъ призывающыи бѹди:
іакѡ ты есì Бг҃а нашъ, и мы дѣла,
и имѧ твоё призываемъ, єщеже
праведномѹ глаголющѹ и молѧщася
сѧ Іїггелъ Гднь преста в деснию егѡ
глѧ: Радисѧ вѣнчиче Христовъ и
нашъ Трѹфуне, оуслыша Гдъ Бг҃а
млтвѹ твою, и исполнитъ всє про-
шениe твоё; прпеный же и доберий
подвиgникъ глагола ко Іїггелю:
Молѹтиса Гдї мой скажи ми страш-
ное и слабное имѧ твоё и оувѣмъ
кто есì и во всѣмъ послѣдю ти.
Іїггелъ же Гднь глагола къ немѹ,
вонми страдалче Трѹфуне, Фїгиюлъ
сказаetsѧ имѧ моє, и дойдоша оба
во вїноградъ, или бртоградъ, нѣ-
кій, и видѣша пакость творящю
бѹдѹ, прославъса праведный и рече:
іакѡ возвеличишася дѣла твоѧ Гдї,

С

и

и всѧ премѹдростю сотворилъ єси,
и ставъ йг҃лъ фїргїюлъ и рече имѧ
глю вамъ ѿвѣри земныя сѹши во
вїноградѣ или вртоградѣ сѣмъ, та
кѡ глаголетъ вседержитель доволни
бѹдите сиѣдїю сею, со властю запре
щаю вамъ изыдите и вїнограда
или вртограда сегѡ, и ѿидите во
пѹстыя горы тамъ бо препитаетъ
васъ Гдь силъ, своею ради домъ
строитела и оугодника Трѹфна
и абиє предъ очима єгѡ сѹчиستиса
вїноградъ или вртоградъ, видѣвъ
же рабъ бжїй преславное то чудо
падъ на нозѣ йг҃лъ и рече: Моли
тиса Гдн м旤й, и подобныя тѣмъ
страсти екдѣ приводатъ ѿженіи
и ѿвѣщавъ йг҃лъ рече: аще имашъ
милосердіе, иди и ты запрети ѿвѣ
ри и сѹчистиса вїноградъ или вртог
радъ

Градъ ѿ нїхъ, и всакое ѿ нїхъ
злобленное мѣсто, а и дѣже не
можеши шедъ сотвори мѣтвѣ и ка
нны, и сохранитса та, и се азъ
съ токою и исполню всѧ хотѣнія
твоѧ, и ѿиде йг҃лъ ѿ негѡ, во
стavъ же рабъ бжїй Трѹфна сотво
ри икоже завѣщавъ ємъ йг҃лъ Гднъ,
и ѿиде во селѣ во вртограды, во вї
нограды, во житницу, во древеса
нетворяща плода, и изгна всѧ
творяща екдѣ и вси прославиХомъ
Бга творящаго преславнаѧ славнымъ
оугодникомъ своимъ Трѹфнемъ,
и бысть радость вѣла во всѣ мѣсто
оно, и гла стый Трѹфна всѣмъ
ївѣремъ пакостнымъ: заклинаю васъ
всѧ пакостныхъ ѿвѣри претяща ѿ
вїноградъ во вртоградъ, ѿ нивы
во древеса творяща пакость рабомъ

Бжеймъ и мкъ, заклинаю васъ страш-
нымъ именемъ Гдѣ наше гв. Іса
Хрѣта и Бгъ вседержителѧ, сотвор-
шагъ небо и землю, и море и таже въ
нѣхъ, въ же лице море видѣ
побѣже, небо и земля трапещутъ
и истокницы и рѣки исишутъ
и соснованіа земли подвижутъ
и склоняется и влѹчитъ во посланіа
мѣста, и тамъ погайтъ
изыдите въ мѣста сегѡ, єгѡже на-
сади десница Гдїа ащели не послѣ-
шаите мене, послати имать Гдѣ
Бгъ йггла свое го, запретитъ въмѣ-
щ призыветъ некоторыя птицы ижи-
наль васъ, и поадѣтъ васъ, и ис-
полнитъ пантира въаша вѣль, ижи-
сѧтъ имена сѧа прѣзи, гусеницы,
бѣтели, грижи, сланы, голоѣ, мы-
ши, кртицы, гноиници, кончи-

пи,

пи, єжови, злачи, чкрапли, смій,
осы, стѣшны, и иная разлічнала
тлєгборныя мѣхи, мѣшицы и по-
добнаа симъ да штупатъ ѿ сюдъ,
благодатю и щедротами и чаколю-
бiemъ Гдѣ и Гвса наше гв. Іса Хрѣта,
емъже, подобаетъ всакаа слава
честъ и поклоненіе со ѡцемъ и стымъ
Ахомъ, и икъ и приснъ, и во вѣки
вѣкѡвъ аминь. И паки Сщеникъ
лаголетъ: Къ Бцѣ помолимся.
Аикъ же: Престаа Бцѣ спаси наасъ.
Сщеникъ млатъ ею:

Бцѣ або радѹса благодатнаа Ма-
ріе, Гдѣ съ тобою, радѹса, таکъ
ты зачала єси плотю сна Бжїа.

Радѹса, таکъ ты єго во чревѣ
своемъ носила єси.

Радѹса таکъ єго родила єси.

Радѹса таکъ єго со сосца питала
єси.

Рáдъиса ѹакѡ ѣмъ во ѹаслѣ клá-
налиса.

Рáдъиса ѹакѡ Хртѧ во црви по-
трїе днéхъ сбргѣтала єсì.

Рáдъиса ѹакѡ Хртосъ воскресѣ изъ
мérтвыхъ, и взыде на нéбо.

Рáдъиса ѹакѡ и ты на нéбо взя-
та єсì.

Рáдъиса ѹакѡ ты на землї міръ
твориши.

Рáдъиса ѹакѡ ты дѣствомъ ил-
гшвъ, и слáвою стyxъ превосходиши

Рáдъиса ѹакѡ ты єже хошеши оу-
сна свое гѡ сѡ насъ непросты можеши

Рáдъиса ѹакѡ сподобилася єси
сѣсти близъ престыа троицы.

Рáдъиса ѹакѡ ты мати єсì ли-
демъ съблóблennымъ иже къ тебѣ
притекутъ.

Рáдъиса ѹакѡ твоѧ радости во
вѣкъ не скончаваютьса.

Рáдъиса благодатнаа Маріе Гдъ
съ тобою, и тебе съ нами ѿминь.
Потомъ глаголетъ Сшéнникъ; мъ-
мченицы стїи молите Бга ѿ насъ,
и приидите на помощь рабъ Бжїемъ
имкъ, Йсѹхїе, Мелитоне, Йракліе,
Смарагде, Домне, Бунике, Оулє,
Вівіане, Клавдіе, Пріске, Февадле,
Бунтухїе, Івáнне, Зантіе, Йліане,
Сосиніе, Куріелаггіе, Аётіе, Флавіе,
Акакіе, Бкдїкіе, Лусімáхе, Алеандре,
Йліе, Горгоніе, Бунтухїе, Аданасіе,
Курілле, Сакердѡнне, Нікó-
лле, Оуллере, Филоктіме, Северіа-
не, Худіе, мчнцы всечестный четы-
ридесати млытеса Хртѹ Бгѹ ице-
литиса віноградъ семъ, или врто-
градъ, нібѣ сей древесамъ симъ, ѿ
вреда-

бреда́шыл є, и ѿ всакија бѣды амина
Потомъ кропитъ Свѧтеникъ Свѧтено
водою все мѣсто оно, и творитъ
и посты и поминаетъ выше речены
оуго́дникъхъ Христовыхъ.

Сказа́ниe како подобаетъ заччи
ти отрока азъ бѣки.

Каждъ же дѣте да заччи книгу
и првъ требе Попъ да мѣчи моли-
твы на главѣ, пакъ послѣ да мѣчи ка-
же азъ бѣки, защо бѣзъ благословія
бѣзъ молитва кой почине да работи
неющ, оно не излагатъ харнш, сѣющи
во благвении во благословнїи и пожнѹть
знайтие благвении родигелie еле свѣка
рабоча бѣзъ молитва не се починуетъ
жерекъ сeme кога же вакатъ на нива
жерекъ гдмно кога же насадишъ, ло-
зїе кога же засадишъ, тѣмель на
кѣка

перѣ
вид
оу же

кѣка кога же заправиши, оу нова
кѣка сефтѣ кога оулегнешь да ды-
сешь, же да выкнешь Попа да ти
чачи молитвъ, пакъ послѣ же запа-
лиши огень. Видите како наимала
некоа работа, ако фатишъ бѣзъ
бгомолства, не смишешь да фатишъ,
ако не машь при себѣ Попъ, а ты
самъ же се прекрстиши, и же рефешъ:
во има Оца, и Сына, и стагѡ Аха
амина; или ако не знаешь и толькъ
а ты же речешъ: ела Бже помози;
кога свѣка мала работа, мало бго-
молство сакатъ, а голема работа
много бгомолство требетъ, а дила
оученіе книга да се почне бѣзъ мо-
литва, что си ѿ законъ нашъ и вѣра
наша, свѣ на писаніе выситъ, да не
є писмо свѣ бы се заборавило, и Бгъ
да ли има или не име не бы се знаело,

и фкоулж тога и бы Цар8, алз кафо
Цар8, аще во време ідолопоклонств
заради тоа ви^{ка}тъ діаболъ кой же
да за^{чи}тъ книга бе^зз егомолства
при с^офка м8 оукраде паметъ ѿ
тета, да не може да оучитъ,
м8 иде на задъ, да заборава, да не
прифа^{ка}, а за та^{ко}вога има дрѹги
молитвы оу великий трёбникъ да м
се чати: Бгъ м^лтвъ нап^лдзе діабо
ла м8 до^{бо}ка оу мотъ м8 по^идзе на
предъ, тыа м^лтвъ во овал книга
не ги паса^х, салтъ писа^х на пр^яже
ни те м^лтвъ Х⁸ба во чисто нека с
чататъ, пакъ нема стра^х ѿ нищо
зере Бгъ єстъ нашъ милости^ивъ како
же ги чати Попъ а^кш є оу црква д
земе на себѣ и петраилъ и соде^ждалъ
аколи є оу некаа к⁸ка са^мъ петраилъ
да земе, и да речетъ: Бавенъ Бгъ
нашъ:

нашъ: О^гый Бже: О^гче нашъ: Е^кш
тво^е єстъ цртво: Гд^и помилуй б^и:
Слава и ннѣ: Пріидите поклонимса
и ф^аломъ лг

Чинъ блгвение отроковъ.

Благвлю Гд^а на всакое врема:
Слава и ннѣ: аллилѹїа Г: по^томъ
єкгенія да речетъ.

Миромъ Гд⁸ помолимса.

О^свящи^темъ ми^рѣ, и ѿ спасеніи
д^вшъ нашихъ, Гд⁸ помолимса.

О^г єже низ послати на отроча
сіе, д^вха премудрости и разумъ, и
шв^ерсти ємъ оумъ и оуста, и про-
светити срце єгѡ ко пріятю наказа-
нія д^воры^х оученій, Гд⁸ помо-
лимса.

О^г єже всадити во срдце єгѡ,
зачало премудрости стра^х свой
Бжé-

Бжéественный, и тѣмъ бѣсть юно
сти ѿгнati ѿ ср҃ца єгѡ, и просвѣ-
тити оумъ єгѡ, Гдѣ помолимса.

О єже ѿбѣсти оумъ єгѡ, єж
прїати и разумѣти, и паматство-
вати всѧ дѣбраа и дѣшеполѣзна
оученїя, Гдѣ помолимса.

О єже подати ємъ пристѣда-
щю престолъ єгѡ мѣдрость, и вси
літи ѿ во ср҃дце єгѡ, икѡ да на-
читъ єго, чѣто єсть блгогоди-
прѣдъ нимъ, Гдѣ помолимса.

О єже преспѣати ємъ премѣ-
дростю и возрастомъ во славу Бжїи
Гдѣ помолимса.

О єже быти ємъ премѣдростю
и добродѣтельнымъ житіемъ,
блгостоаніемъ во православной вѣ-
рѣ, радость и оутѣшениe родите-
лемъ своимъ, и цркви православно-

ка. олицестѣ во оутверждениe, Гдѣ
помолимса.

О єже избавитися ємъ и намъ
и всакїя скорби, гнѣва и ножды,
Гдѣ помолимса.

Заступи, спаси, помилуй и со-
храни єго и насъ Бже твоему блго-
датию.

Престолью, пречтолью, преблгвенню,
славню, блчцю нашъ Бцъ, и присно-
дѣбъ Марію, со всѣми стыми по-
мановше, сами себѣ, и дѹгъ дѹга,
и вѣсь животъ нашъ Хртъ Бгъ пре-
дадимъ. Аикъ: тебѣ Гдї.

Икѡ подобаетъ тебѣ всакла
слава: таже тропарий сѧ гласъ є.

Икѡ посредѣ оученикѡвъ тво-
ихъ пришелъ еси Госе, міръ да
имъ, прїиди и къ намъ, и спси
насъ.

Безкнижных оученикъ Дхъ тво
стый наказатели юви Хртѣ Бже,
многовѣщаннымъ различемъ газы-
квъ прелестъ оупразни юкъ вс
силенъ.

Азыки инородными сбновимъ
еси Хртѣ Бже твоя оученикъ,
тѣми чл проповѣдатъ слова и Бга
подающаго душамъ нашимъ вѣли-
млъ. Слава Оцъ, и Сы, и сто-
мъ Дхъ. Про ибній, оутѣшилъ
дше истины, иже вездѣ сый, и во
исполнлай, сокровище благихъ,
жизни подателю, прииди и вселис-
въ ны, и сойсти ны ѿ всакїа сквер-
ны, и спаси блже душы наша.

Инъ и приенш и во вѣки вѣковъ
аминь. Милосердїа двери ѿвръ
намъ благовѣннаа Бже, надѣюшися
на тѧ да не погибнемъ, но да избѣ-

вимса

вимса тобою ѿ бѣдъ: ты бо еси
спасеніе рода Христіанскаагш.

Таже даєтъ ѿгліе да целуватъ,
и со рука Попъ нека га прекрсты и
нека мъ рече: Во имѧ Оца, и Сына,
и стаѓа Дхя, аминь, на негова
глава и да мъ чати овна молитвы
да речетъ: Гдѣ помолимса. Дикъ:
Гди помилуй.

Гди гнсе Хртѣ Бже нашъ, вселивый-
са во срца двадесать Апостолъ
твойхъ непицембрнъ, благодатию
стаѓа Дхя, сошедшаго во видѣ
огненныхъ азыкъ, и сихъ оустинѣ
ѡвръзъ еси, и начаша глаголати
иными языки: самъ и иже послѣ
сего Дхя твоего стаѓа, на отроча-
сіе, имкъ и насади во оушеса сѣрдца
ეгѡ священнаа писанія, таже рука
твоя

твоѧ пречистаѧ на скрижалѣ изъ
брази законоположникъ Моисею,
всѧ прѣчла дѹшеполѣзнаѧ оученїѧ
дажь ємѹ навѣкнѹти кромѣ всаки
гѡ препатїѧ, во славѣ престагѡ
мене твоегѡ, ты бо єси блгвени
препрославленъ, со безначалныи
твойми ѡцемъ, и со престымъ,
блгимъ, и животворящимъ твоймъ
дхомъ, и ии и приснъ, и во вѣ
ки вѣкѡвъ аминь. Гдѣ помолимсѧ
дікъ: Гди помилуй.

Молитва вторая.

Гди Госе Христе Бже нашъ, вселивши
ся и просветивши сердца, двадесатъ
и четырьмъ стыムъ твоймъ оученіи
кимъ и Апостоломъ, и Евангеліемъ
тымъ твоймъ, Іоаннъ, Матѳей
Маркъ, Лука, научивши и просве
тивши

тывши старого первомчника Стефана,
самъ и ии Гди, просвети оумъ,
и оумудри сердце раба твоегѡ, отрокъ сего имѧ во єже пріати на
казаніе, и навѣкнѹти бжественнаѧ пи
саніѧ, и всѧ дѹшеполѣзнаѧ, оученіѧ,
оутверди єго во православной вѣрѣ,
и просвети єго свѣтомъ бжественнаго разума, страхъ твой всади во
сердце єгѡ, іако да побѣдится во за
конѣ твоемъ дѣнь и нощь, и запо
вѣди твоѧ спасителнаѧ со юности
сокрусти да научитса, матвами
пречистыя преклагословеннаѧ вла
дчицы нашеѧ Б҃зы и приснодѣвы
Марии, силою чтиаго и животворя
щаго кръга, моленiemъ чтиаго и
славнаго кръгитела твоегѡ пророка и
Предтечи Іоанна, стыхъ славныхъ
и всехвалныхъ Апластовъ, стаго Апла
и

и Енгеліста Матфея, и стыхъ ми-
никъ Агапії, Прокопія, Фуліппа
и всѣхъ стыхъ твоихъ, яко ты
еси просвѣщеніе наше, и душа и тѣ-
лесъ нашихъ, и твой славъ возсы-
лаемъ, со безначальнымъ твоимъ
Отцемъ, и престыムъ, и благими
и животворящими твоимъ Дхомъ
и нѣкъ и приснъ, и во вѣки вѣкіи
аминь. По тѣмъ да га прекрѣ-
попъ со лесница, и да мѣ речетъ
Стани добрѣ, сгани со стражомъ
Бжіймъ, оусердиш вѣмай Бжествен-
нымъ оученіемъ во славѣ Бжію,
аминь. Тапакъ Ѳе чати ектенію
речес.

омилій насъ Бже по величи-
млти твоей, молимтися оуслыши
и помилій. Дикъ. Где помилій

Еще

Еще молимса Где Бгъ наше мъ
ко єже призреши милостивъ на
твроча сїе имѣкъ и низпослати ємъ
во сердце, во оумъ, и во оуста єгѡ
Дхла премудрости, разума же, и бла-
гочестія и страха твоегѡ, и про-
светити єго светломъ твоегѡ бого-
разумія, и подати ємъ силу, и
крепость во єже скорѣ пріяти, и
спѣшиш навікнугти бжественнаго
закона єгѡ наказанію, и всѧ дѣ-
бла и полезнаѧ оученія: и єже
превспѣвати ємъ премудростію и
разумомъ, и всѣми добродѣлами и
исполненіемъ заповѣдей єгѡ, во славѣ
престагѡ своегѡ имені, и даро-
вати ємъ здравіе, и долголѣтна
соговорити єго, ко созиданію и оу-
крашенію цркви своеѧ стыѧ; рцемъ
еси, Где оуслыши, и милостивъ

помилуй. Ликъ: Гдѣ помилуй ві.
Сѣнникъ: оуслыши ны Бжѣ Спаси-
телей нашъ. И пакъ же га пощѣ-
катъ со крестна водѣ и же мѣ речѣтъ:
Прѣмѣ чѣдо наказанїе, и страхъ
Бжій да вселитса во срѣце твоѣ; то
бо єсть начало премудрости, и сен-
просвѣтитъ оумъ и срѣце твоѣ, єже ра-
зумѣти и знати Гдѣ, и творити
воляю єгѡ на всакое времѧ: во има-
ю, и сна, и стағѡ дхѧ, амінь.
И же чинитъ спускъ, и кеси и датъ
смиромъ дете то оу Даскала єфана-
каде що ималъ работа негова.

Молитва 3. Отрокамъ немог- шимъ испати болнимъ

О влака молитва се чати болномъ
чоекъ, що не го фаика сонъ, не мож-

да заспіетъ ни днѣнъ ни ноќъ, да
дойдетъ Попъ, и да мѣ стаигъ
крѣтомъ що крѣтитъ водѣ, да мѣ го
стаигъ вышше глава, и да речетъ:
Благословенъ Бгъ нашъ. Стый Бжѣ.
Цреста троице. Оче нашъ. Ико-
нѣ твоѣ єсть царство. Помилуй насъ
Гдѣ, помилуй насъ. Слава. Гдѣ по-
милуй насъ. Милосердїя двери. По-
тому: Гдѣ помолимся. Ликъ: Гдѣ
помилуй.

Бжѣ великий, хвалный, и непо-
стижимый, и неисповѣдимый, соз-
давый человѣка рѣкою твою, пѣрстъ
взѣмъ со земли, и образомъ твоимъ
почтиый єго Госсе Христѣ, прежелаемое
има, со безначальнымъ твоимъ От-
цемъ, и со престымъ и благимъ,
и животворящимъ твоимъ Дхомъ,
живися на рабѣ твоемъ, ил.къ, и по-
скѣти

свти єго душю и тѣломъ, оумо-
лакъемъ съ преславныѧ влчицы нашеѧ
Б҃ци, и приснодѣбы Маріи: стыхъ
небныхъ силъ безплотныхъ, и чи-
наցъ славнаго предтечи, и крести-
теля Іѡанна, стыхъ славныхъ,
всехвальныхъ Аплювъ, иже во стыхъ
оцъ нашихъ, и вселенскихъ оучи-
телей, Василіа великаցъ, Григорія
Богослова, и Іѡанна златоглаваго
Аланасія и Куріла, Ніколаа, иже
во мрѣ, Спурідона чудотворца,
всехъ стыхъ сщепоначалниквъ,
стаго Апла первомученика и Ахідії-
кона Стевфана: стыхъ славныхъ,
великомучениквъ, Георгія победо-
носца, Димитрія муроточца, Фео-
дора стратилата, и всехъ стыхъ
мучениквъ: преподобныхъ и Бго-
носыхъ оцъ нашихъ, Антонія,

ЕУАН-

Еуаніїа, Саввы ѿсѣннаго, Фео-
досія, обшихъ житія начальника,
Онфрія, Арсенія, Аланасія Алан-
скаго, и всехъ стыхъ преподоб-
ныхъ; и стыхъ исцелителей безсре-
брениквъ квсмы и Даміана, Курі-
и Іѡанна, Пантелеімона, и Еро-
лла, Самуїла, и Діомида, Фала-
леа, и Тріфона, и прочихъ: стаго
дніевній: и всехъ твоихъ стыхъ,
и даждь єму сонъ оупокленія, сонъ
тблесній, Здравія, и спасенія, и
живота, и крѣпостъ душевнію, и
тблеснію, іакоже постылъ єси и-
ногда вімелѣха оугодника твоего,
во храмѣ Агрипповѣ, и далъ єси
єму сонъ оутблешенія, еже не відѣ-
ти паденія Іерусалимова, и сего о-
співъ сномъ пітательнымъ, и паки
сего воскресівъ во єдиномъ магно-
беніи

вénii вréмене, во слáв8 твоëа благости, но и сгýа твоа слáвны сéдмь отроки, исповéдники и сподíтеди твоегѡ іавлénїя показáвши и во дні Дéкїа царя и соптчпники и сїа оуспíвый во вéртéпѣ на лѣтъ три ста и сéдомъ десатъ и два, и кѡ младéнцы согрѣвáемыа во лжеснахъ матере своеа, и никакой претерпѣвшыа тл҃бнїа, во похвам и слáв8 члколюбїа твоегѡ, и во показанїе, и извѣщенїе нашегѡ паки бытия, и воскресенїа всѣхъ, самоуїш члколюбче Щю, предстгáни и ннѣк наитїемъ стагѡ твоегѡ Дхъ и посѣти раба твоегѡ, имка, дарвїй ємѹ здрáвїе, крѣпость, благомощїе твоёю благостю, тако тебе єсть всакое даанїе благо и всакъ даръ совершено, ты бо брачъ

врачъ душъ и тѣлесъ нашихъ, и тебѣ слáв8, и благодаренїе, и поклоненїе возсылаемъ, со безначальнымъ твоимъ Оцемъ, и престымъ и благимъ, и животворящимъ твоимъ Дхомъ, и нѣк и приснъ, и во вѣки вѣкѡвъ, амінь.

Молитва За івекама болеть і параклисъ бгченъ.

Сваа молитва за каквагодж болесть, првш да м8 се чати параклисъ, сирѣбъ молитва Богородична, потомъ и сїа молитва на всакую нѣмощь. Гд8 помолимса.

Блко Вседержитею, врачъ душъ и тѣлесъ, смирай и возносай, наказывай, и паки исцѣляй: брата нашего,

шего, ИМКЖ, НЕМОЩСТВУЮЩА пост
ти МЛОСТИЮ ТВОЕЮ, ПРОСТИ МИШ
Ц8 ТВОЮ ИСПОЛНЕН8 ВРАЧБЫ, И ИСЦФ
ЛИ ЕГО, ВОЗСТАВЛАЙ СО ОДРАИ НЕ
МОЩИ; ЗАПРЕТИ АХ8 НЕМОЩИ,
СТАВИ СО НЕГ8 СВАК8 ІАЗВ8, ВСАК
БОЛЕЗНЬ, ВСАК8 РАН8, СВАК8 ОГН
ВИЦ8, И ТРАСАВИЦ8, И АЩЕ ЕСТЬ
НЕМЖ СОГРѢШЕНІЕ, ИЛИ БЕЗЗАКОНІЕ,
СЛАБИ, СОСТАВИ, ПРОСТИ ТВОЕГ8 РА
ЧАКОЛЮБІЯ, ЕЙ ГДИ, ПОЩАДИ СОЗДА
ТВОЕ, ВО ХРІСТІ ГІСТІ ГДІ
ШЕМЖ, СЗ НІМЖЕ БЛАГОСЛОВЕНЖ ЕСІ
ПРЕСТЫМЖ ТВОЙМЖ ДХОМЖ, ННТ
ПРИСН8, И ВО ВТЕКИ ВТЕКВ8, АМИН

Молитва ѿ очій при зорі кіречь за оуроцы.

Сова молитва за сю оуроцы сиречь
када се оурочи дёте или нещо
дрого со очесах при зора.

Гди Бже нашж, Прю вѣкв8, все
держителне, и всесилне, сотворивши
всаческала, и оустроивши единымж
хорїкніемж, иже седмерицею разжжен
и8ю пеющи и пламень, иже во ваву
лайнѣ во хладѣ преложивши, и стыла
твоя три отроки цѣлы сохранивши,
врач8 и исцѣлителю душа нашихъ,
и покровителю на та надѣюшися,
тебѣ молимса, и тебе молимж, пре
твори и прогони всакое діаболское
дѣйство, и всакое сатанское начи
наніе, и всакое прихорїніе и при
дѣй-

дѣйстѣво, и желаніе похотное, вредъ, и очесъ призора снисшедшъ съ блодъевъ и лукавыхъ человѣку ѿоженіи съ раба твоего, имкъ, крѣпости ради, или жаждество ради, или благополѹчїя ради, или рѣвности ради, злобы и очесъ призора приведшее на раба твоего сего, ты самъ блоко человѣколюбче простри рѣво твою державно, и мишицъ тво крѣпкю и высокю, и постыдѧющъ сътворѣніе твоє сїе, и низнесли ємъ Аггла мирина, державна дши и тѣла хранитела, иако заптигъ и ѿженетъ съ негѡ всѧкъ блодъиственныи событъ, всѧкъ оузы, и призоръ съ пакостотворныи и завистливыи человѣкувъ атмое, иако да съ тебѣ цѣлъ и зарѣ соблюдаемъ, со благодаренiemъ поетъ

тебѣ,

тебѣ, Гдѣ помощникъ и не оубою-
са что сотворитъ мнѣ чловѣкъ,
и паки не оубоюса вѣдь иако ты со
мною єси, иако ты єси Бгъ держа-
ва моя, крѣпкій властитель началь-
никъ міра: Оузы бѣдстваго вѣка,
ей Гдѣ возглали рабъ твоемъ, и
сорешъ съ негѡ всѧкій вредъ, и о-
гень съ очесъ призора кыбыи и съ
преждереченыя всѧ слыши вѣщи сохра-
ни, мѣтвами преблгословенныя
славныя Вѣчцы нашеѧ йцы и прис-
нодви Маріи, и свѣтловидныхъ
Аггловъ, и всѣхъ стыхъ аминъ.
И пакъ сокрушеная вода да го измые,
и да га напой со голема агіазма, и
ектеніа и ѿпустъ.

ний и Гдъ оуслыша ихъ, и со всѣхъ скорбей ихъ избави ихъ. Идите благословеніи Христіани, како великъ Дхъ стый низъ оуста Пророка, мoshно хъбаво толковайте таа Уалма, давидите како є той що живетъ беззакони, со првъ вели, приидите чеда послушайте мене, защо Бгъ наскъ выкатъ чеда, защо тыа що идатъ по путь Бжии, тыа сатъ чада Бжии, за нихъ велики азы и Бгъ, и тиа въдътъ сыни и щери, гдетъ Гдъ вседержитъ, и пакъ оу Бнлии вели: Елицы прїаша его, даде имъ влъстъ чадомъ Бжимъ быти, Елицы со Бга родиша сѧ, а не со плоти и крви и похоти, сиречь наученыхъ со духовныхъ, а не со плотскихъ, и зато т҃ека да послушамо слово Бжие, защо той

ни
303
Подченое свакому Христіану, како подобаетъ пра^зновати пра^знцы Господиныхъ и иныхъ, како подобаетъ причастити и тое причещеніе.

Приидите чада, послушайше мене стражъ Гдю на^звъ васъ, глаголетъ Пророкъ Давидъ во Уалмѣ лг. стихъ глаголетъ: кто єсть члкъ хотѧ животъ, любай днъ видѣти благо оудержи азы твой со зла, и оуста нѣ твой єже не глаголати лести. Оуклонися со зла, и сотвори благо взыши мири, и пожени и. Гдни на пра^ведныѧ, оуши егѡ молитвъ ихъ, лице же Гднѣ на тво^земли память ихъ. Воззваша пра^ведни

шо не слыша слово Бжие, шо не
да чье той есть какъ нека овца
шо бѣга со тѣло на дворѣ тѣл овці
блокотѣ ныте чуетъ, избави Хр
Бже нашъ со тогѡ мысленнашъ бол
ка, избави стадо свое, єже снѧ
дѣлъ еси чгною своею кробию, м
гвами пречистыя теге рождши
аминь.

Видите блгвнїи Христїани какъ
насъ Бгъ выкатъ чеда, пошо
чеда; зато а и мы Его выкамо т
тко, ама и то выканѣ самъ Хртъ
Бгъ наѹчи насъ, иже еси нестх
Оче нашъ же рече татко нашъ, з
шо не не наѹчи да речемо татко мо
такъ татко нашъ и мы таکаго вык
мо, кога мъ се молимо го выкамо т
тко нашъ а не мой, лбзъ нашъ дажъ
намъ, не лбзъ мой дажъ мнѣ,
соста-

состави намъ, а не велимо состави
мнѣ, и паки не введи насъ во на
пастъ, и избави насъ со лжкаваго,
защо не се молимо за себѣ, таکо и
за свы братка; защо да покажемо бра
толюбие, а не самолюбие, да живемо
какъ братка, єднъ за дрвгага
да се молимо, єдне дрвгого да жа
лимо, єдне дрвгомъ да поможемо,
єднъ дрвгомъ тежино тада да но
симо, сречь єднъ дрвгомъ да про
стимо шо ни досадиле, зашто вели
стый Пантелей: дрвгъ дрвга татоты
носите, и таکо исполните законъ
Христовъ, ако мы є не исполниме
законъ Христовъ, несмо ни Христїани,
пошо несмо Христїани; а заощо сме;
пошо несме Христосови люди при Хри
ста во раї не можемо да идемо, по
шо шо не же идемо оу царство небное,

Е

а

Защо се мучимо на обой веќа
 Защо постимо, Защо се крштамо
 Защо се закопувамо, Защо за душа
 давамо, Защо со други вери мучени
биднумо, Защо со калдрма дол
 слезувамо, Защо зелено не носимо
 Защо хубаво не носимо, Защо
 Тврци помалш зборимо, Защо, ка
 де не гајат газати трпимо, За
 що! не ли за Христа; појто за Хри
^{откради}_{не испре} трпимо баре да го слушамо што ни
 вели, онк не ни вели нешто тешко
 тако лесно онк ни вели го да слуша
 м еден другого, да се прашааме
 да се жалиме, да седимо мадруш, да
 не збесувамо како малин деца, да не
 се спомаме, да не блудуваме, да не
 пиемо вино без мерка, да не скакамо
 хори како безумни што скакати, а
 мы си и празникоти што го служиме

Една

Една оу години а та и него непри
 стойни го служиме, а не покожни,
 баш на деном вардии да се спомемо,
 да скакамо, да збесувамо, сва ноќи
 седитте, пеете и бесуете, не го
 молите ст҃цом, тако го налю
 тујте, и той не ве измодвети
 преди Гра и не ви поможи та
 и на филе си арчише арчоти,
 како сакаш да ти се фати што
 го слушши, што го молиш слушан,
 да ти кажем како да чиниш,
 спроти ден сиди оу црква, оуми
 светка, темена и масло за кандила,
 та запали и помоли ми се Гра со
 молитва та со егецоти што го слу
 жиш со него а та молитва да ти
 прости, ама ти да простиш свако
 ми кои што ти досади, иди простиш
 со него, зере и Гра не ти прошта,

Е 2

Ѥ

А́кѡ слѹжишь свéтцу и́ свететцо
 нѣма ѿ то да чинитъ сo кáда имашь
 лóшо ср҃дце, и́ сопростице, и́ помо-
 лисе и́ за себé и́ за него́ пáкѡ дóйди-
 дóма, помысли имашли некои ^{пред-}
 тель, и́ли непréатель, имали некои
 хáузы, имали неко бóленж, имали не-
 кои гóлж, имали неко гладенж, и́ и-
 види гà, сoнеси м8 и́ли зайре, и́ли
 др҃ва, и́ли щогодж, и́ речи м8:
^{пайда} Ти брате за оутрешенж, и́ли дне-
шенж за него́ сo има и вечерь та се-
 ни вéчерай мýрнш, не пой песни ра-
 скошни, не седи до полноќь, легни по-
 ранш стани поранш, оұзми просфор-
 а и́ свéка, иди оұ цркva на славосло-
 вие и́ на Бжéственнаѧ слѹже, сиркч
 на лутбрóкia, и́ др҃ри седиши оұ црк-
 ва не мысли за на др҃во, за дóма, и́ли
 за трѓовина, бáшж и некој невола ли-
 имашь

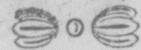
имашь, пáкѡ да не мыслиши и́ за ню
 тákѡ сoстáви ю на Гáда, и́ Гáльпо х8е-
 во ѡе тыѧ расправи, сo теке ты нищо
 не можешк бéзж Бгá: пáкѡ оұ ѿтр8 а-
 ще и́злéзешь сo цrкva, сиromаси просла-
 цы ѿто са прéдж цrквна вратà, дади
 имж по нещо мало на свакóго мило-
 стына, ѿи Бгá и́ теке да тè поми-
 лява, защо така вели Хрѓосж, кой дава
 нимж, мене дава и́ іа ѡе м8 вратимж
 сoбíше и́ на овай свéтж, и́ на вторд
 пришествие моё во цrтво небесное.

Кои тákѡ чини тóй єсть Хрѓо-
 совж чоекж, и́ Хрѓосж м8 в8де по-
 мощникж и́ покровитель душы и́ тѣ-
 ла єгѡ и́ имений єгѡ; а вы є бра-
 жа мой кой не чините тákѡ по оұ-
 гаїате боли и́ похотемж вáшымж а
 не Бг8, ни свéтџ ама ѿречеши нé-
 мамо цrкva, немамо Попж оұ селò,
 и

и не знаемо како трема така най-
дохме така жемо составити, немои
брате не составай таκо оуклониса-
съ слава и сотвори благо, ако немашъ
црква оу село а ты иди оуградъ,
иди оу другий градъ, иди оу некои
монастыри, а не состави на твой го-
лемъ днъ, не состави бѣзъ закона
Зере рыбѣ жива стоятъ со водой, Хри-
стиани со законъ, хичъ ако неси ка-
Богоморскому
даръ не можешь ништо да очи-
нишь законъ, баре не чини и безза-
коние таκо баре седи оу *окруженіи* кадръ и
речи: на денешній днъ сви Христіани
оу законъ стоятъ, Бга молатъ,
Бга хвалатъ оу цркви и по Бжии
кѣфи, а мы принаждени есмы всегдъ
тогдъ лишились, и помолися Бгъ со
слзы и речи, избави Бже съ обоя-
есапъ лошъ що га имамо, настави

насъ

насъ Где на истинѣ твою, исправи
стопы наша къ дѣланію заповѣди
твої, а ты не седи ни каҳарма ни-
ка са саветъ не ти є за свой селаметъ
пости ти дошли, ты не мыслишь
Еле постъ, есть помало да ідешъ,
и съ всегдъ да воздержаваше не мы-
слишь Еле рождество Христово идёгъ
са када се пресрете Хубаво со чисто-
тѣ, со добры работы, защо на дѣ-
нотъ на первый съ канонъ велитъ:
Духомъ стымъ Христосъ се ракатъ,
славите; Христосъ идѣ съ небо конъ
насъ срашите, сирбъ сретите Хри-
стосъ на землѣ, возносите, пои-
те Господеви всѧ землѧ, и веселіемъ
вспойте людіе, икѡ прослависа,
коє славословіе твоє пощо не чинишъ
така када ти велімъ коє сретеніе
твоє, коє пѣніе твоє, коє воспѣва-
ніе

НІЕ ТВОЕ, КОМУ СЕ ПРОСЛАВИЛЪ ХРІТІОС
~~фіанілъ~~, АЛА ЄЛЕМЪ СО ТЕБЕ, ХІЧЗ ВО ТЕБЕ НІ
 МАЛЪ, ЗЕРЕ ПОСТО НЕГОВЪ СИ МУ Г
 ПОСТИЛЪ СКОТСКИ, А НЕ ХРІТІАНСКИ
 И НЕ МОЛИШЬ БГЖ, ЗАЩО Е ОУГОДИ
 НЕМЪ ДА ТИ ДАДЕТЕ ПАКАШ, ЩО Е ОУ
 ГОДНО ТЕБЕ ТОА САКАШЪ СО НЕГШ
 БЕЗЪ ЄСАПЪ, А ВЫ Е СЕ НАДЕАТЕ Н
 КУРБАНЫ, ЩО КОЛЕТЕ НА ІДАНАСОВ
 ДЕНЬ, СО ТОА ДА ОУГОДИТЕ БГЖ,
~~дамнє~~ НЕ ЗНАТЕ ЕЛЕ ТЫА КУРБАНЫ ІДОЛС
 ЖЕРТВА, ЄВРЕЙСКА ЖЕРТВА, А НЕ ХРІ
 ТІАНСКА, ТОИ ХРІТІАННИЦ, ЩО КОЛЕ КУ
 БАНЫ НЕ ЄСТЬ ХРІТІАННИЦ, ТОК
 ЄСТЬ ЄВРЕИНЦЫ АЛІ ІДОЛОПОКЛОННИЦ
 И ТОИ СЩЕННИЦЫ ЧО ПОЕТГ на гла
 ба, на ове нόжъ со свефà запалън
 лаже за добытка за пара замсо,
 оу законъ Хрітіанскій немъ та пис
 сано Попъ да чати на ѿвенъ,
 Хрітіа-

Хрітіани да кóле тг курбанъ, немой
 те Хрітіани, не колите жертьва кро
 на, за што и мame бескровна. Ви
 дите какѡ пише Дхъ стый низъ
 оуста Пророкъ Давидъ во юломъ
 м.о.: стихъ 3: велитъ: еда тамъ ма
 са юнча, или крвь козлувъ пию, по
 жри Богови жертьвъ хвалы, и воз
 даждь вышинемъ молитвы твоа;
 и велитъ: непримъ со домъ твоегъ
 гъ телцувъ, ниже со стадъ твоихъ
 козлувъ. Это какѡ велитъ Бгж
 низъ Пророкова оуста во той юло
 мъ, євреи да има го чататъ, за
 що юлтири и они чататъ, защо
 мы е со євреи го зехме, ама мы е
 разбирало чо велі, защо сме кресте
 ни Дхомъ стымъ и чо извадилъ
 юлтири, той Дхъ насъ вразумъ
 етъ да разбериemo хъбабо, защо сме
 крестени

къстени во и́ме то сътагъ дхъ,
Оца и Гла стыя Троицы. О
насъ научили да тоа познавамо,
Еврѣй имъ се скаменело срѣде по-
сатъ не къстени и сънѣмеле, и согла-
нале, а Бгъ да имъ вѣкатъ да ч-
атъ, они не чѣатъ, и за тоа Бгъ
гі назва чиѳугти, а насъ назвѣ въ-
вый Израиль, сирѣчъ нови Евреи за-
на Уаломъ т.о.: стихъ 3: велитъ
оуслышите людїе мой, и возлаго-
во Ісрайлю и засвидѣтелствую вѣ-
свидѣтельство ѹе речетъ шайтлакъ
вѣдишли со шайтлакы Бгъ сакатъ
да имъ анлатири шайтлакы Бжъ
Хилада, ама кой не разбира не-
файда кърбанъ штана съ Авраамъ
а просфоръ и вино состана съ Мел-
хиседека и види кой єсть поголемъ
види какъ Бгъ прати Авраама да

благослови съ Мелхиседека, защо онъ
беше Сщеникъ Бга вѣшнаго, и не-
гшви съ кърбанъ бѣше магбаз пріа-
тель предъ Бга, защо бѣше съ лѣзъ
и съ вино, а не съ мясо и съ крвь какъ
Авраамовиотъ, и Бгъ го постави Ав-
раама Оца а не Сщеника, и то
Оца языковъ а не Евреевъ, Евреи
ни Оца иматъ ни Сщеника защо
не пратя кърбанъ со вино, тѣкъ съ
крвь и со мясо какъ пцы на касап-
ница, и затоа во обаи Уаломъ имъ
го не ѹе Бгъ кърбанотъ Авраамовъ
що го чинатъ они, а во другій Уаломъ
велитъ: ѹе поставимъ другого
Попа на джасах а не Авраама, за-
що и Авраама другій го благослови,
зато велитъ Бгъ томъ Попъ, сирѣчъ Христъ своемъ во Уаломъ т.о.:
стихъ 4: ты Іерей во вѣкъ, по чи-

и8 Мелхіседековъ, а не Авраамъ
и види Авраамъ ли є по големъ ил
Мелхіседекъ, и види когдъ бы
гослови икона не знаешь а ты чай
оу ебейла во кытїа глава дѣ
стїх к тїа сатж шанглацы и
матж хїлада дрѹги, затоа велит
Ісранилю засвидѣтелствую вамъ, Г
раздичи засвидѣтелствуетъ всегда
ама комъ велакъ имъ нека седат
чифти тѣ на страна, єла да ги
даме вы є что сте се почифтили
коленики курбаны велакимъ ваше
ко неизнанѣ по некои и є неслыш
ни, ама потомъ что мъ чати ни
роговы те со свека запалѣна, то
чатитъ ємъ є неизнанѣ, ємъ ѿ
слушанѣ, ама неслушанѣ то бы
є тамахъ, защо онъ глѣда да з
метъ некоа пары илі патица мѣс

а той ѹо каждуетъ вѣсѧ дѣнь нека
выкатъ какѡ Хѹдъ, и затоа пишетъ
во книга стїи Апостолъ Пантелей вы
катъ и велитъ: корень всѣмъ бывъ
сребролюбїе єсть, тоа же речетъ на
сви же лошо тїе кореномъ) мѣе тл
махъ ненаситко, єо негѡ да изба-
витъ насъ Христосъ Бгъ, аминъ.

видите Христiani колкъ грехъ вы
ватъ со коленѣ курбаны, токмо со
чифты же, а вы є се наядете со тоа
да измолите Бга и старого Аданасія,
и да протерите болесчины, а Бгъ
велитъ: не всемъ да ми колете, іа ни
кровь пїемъ, ни мясо іадемъ, а вы
є икона колете, дома колите и іади-
те, а вы є оу црква го колете со
Попомъ, и велите: Курбанъ го пра-
жамо Бгъ, да се почифтиуете
на старость, а Попъ ѹо не ви ка-
ждуетъ

ждётъ коко єсть работа та, то
 за ради тамахъ оүше-ве опачи-
 ви велитъ, ако є гледайте си рабо-
 та та, что сие наше не ѿстабай-
 ако ве опачитъ на него грехъ
 лемъ ѿ него мъ се дигнало, и
 щенство то и Христіанство то и та-
 къ на тым Іандарія када онъ по-
 ва и тешкъ и претешкъ и горки
 него вода душа, ама ако речеши
 едини сиромаси слепи что велатъ,
 былъ на той вёкъ да виделъ како
 тамъ, и да ли є така ка что
 ждатъ, той чоекъ нека чати во
 ліе ѿ льки зачало пр. нека
 дитъ, что велитъ Христосъ / и мъ/
 некои чоекъ богатъ мношно, сва-
 день се веселеше се фачинеша, п
 имаше єденъ ібанція сирома боле-
 лежеше на порта та ѿ богаты

ти, боленъ имаше живы раны и гла-
 денъ со кучина та лежаше на пор-
 та та, чекашъ кога же истресе та
 трапеза измекари те ѿ богатищъ,
 па и болниотъ се влечеше при кучи-
 на та, бере шетрошки и пцы те не-
 мъ веде нищо, оүше мъ лиже раны
 те мъ си бришев со языка, мъ чи-
 неа и крамъ пце те, а богатищъ и
 некеше ни єдно парче леба, и мало
 манца некеше да мъ дадетъ, дойде
 заманъ оүмре сиромаотъ, сиромаси
 те мъ закопаатъ снага та хало са-
 на, а душа та трапежлиѧ Аїнтели пе-
 ики мъ та ѿнесла оүрай, оү пазухи
 Абраамови во хъбавына вѣчна. Оүм-
 ре и богатищъ; богате мъ зако-
 пла та снага, а юволи мъ оүзеа
 душа, та се фалія та душа негоша,
 мъ га ѿнесла во цехнемъ во вѣчна

неприм.

мъка, и дъшà та мъ мъче ицисе,
цехнемж гледа во рай, и виде Авраама
во рай, и видѣ и тогоа сиромаа
що мъ оумре на братъ глади-
гà выкатъ тামш и выка со цехнемж
татко Аврааме пожали ме, прати
ми Лазара що ти стойти оу пази-
етъ, сме познаници со него, пра-
ти ми го нека си напоти прстотъ
неговъ оу вода, и нека ми прохлани-
ти оуста моа, зере изгореихъ зи-
вода, и не се трпи со жежина, па
мъ велигъ Авраамъ: иматъ меши
оу насъ едени пропасть дъпка го-
лема, ми є страхъ да не пропад-
немж некакъ и да не состанемъ
безъ негъ, такъ нека ми го воли-
зуете, нека се веселитъ хъбаво, зе-
ре на негоа животъ кога лежеше на
порта та твоя, тога и се мъчешъ

а се га нека се веселитъ во райн, во
пази хе мон, а ты пакъ тога си
чинилъ сефа, а сега мъчисе каде
те ставиле, па мъ велигъ Богати-
отъ: тѣ молимъ татко Оче пра-
ти го баре, нека живеятъ и нека и-
детъ во мой сарай оу моя къфка,
нека кажетъ какъ се мъчимъ іа въ-
мъ; нека имъ кажетъ, зере имъ
дома петь браѣка, ми є жалѣ за ни-
да не и они дойдатъ во обая мѣ-
сто мъчно, и да не чинатъ сефа
какъ іа що чинахъ, затоа мѣ доне-
солъ обде, нека имъ каже да не бы-
датъ немилостиви скржави какъ іа
що бѣхъ, пакъ мъ велигъ Авраамъ:
не го праѣкамъ и и тামш нека ми
го при мене, твой браѣка сами зна-
атъ що є лошо, нека не чинатъ,
акъ сакатъ да не дойдатъ при тебѣ

оу мъка: пакъ ако не знаатъ има-
 атъ книги, нека съставатъ сефи-
 та нека чататъ, нека видатъ како
 тръка тъкъ нека чинатъ, пакъ ако
 не знаатъ книга въкатъ Даскали-
 оучители що знаатъ книга, тиа ки-
 жуватъ, тъкъ нема кон да слу-
 шатъ и датъ све тога по зефия
 по сефа, а не идатъ да слушатъ
 слово Божио каде се каже, да и кти-
 за неетъ даго пратимъ Лазара,
 ги оучитъ твой те браќа, они съ-
 имаатъ оучители тамо, нека съ-
 оучатъ пакъ мъ велитъ егатиотъ
 не оче съ обде да сиднетъ чоена
 да живетъ, да сидетъ тамо
 каждетъ, по ано говориетъ све ти-
 тъ съ тиа оучители що сатъ ти-
 мъ, па мъ велитъ Авраамъ: та-
 виа люди що не върватъ книги,

си и оучители те тиа сатъ невер-
 ници, и да имъ го пратимъ Лазаръ
 пакъ нече го вървятъ, же речатъ
 се пои Епирилъ станалъ съ гръбъ
 пакъ лаже светотъ, още же се ше-
 глатъ со него, тъкъ нека си чи-
 нитъ сефа Лазаръ, зере доста мъ-
 ка тенали дъри билъ живъ, за-
 що да го вратимо още да се мъчи
 низъ лоши люда, скита въдъчи се
 наместю на Харно място, нека си
 го, а ты седи съ къда те ставиле,
 а твой браќа ако не върватъ книги
 те си, и Даскали те си, и они не-
 ка доидатъ при тебе, и нихъ ги
 беретъ място то, и още мнози на
 беретъ то място, не се наполняетъ
 никогда. ~~и~~ ^и тиа Христиани мой кой
 дошолъ съ той вѣкъ; самъ Христосъ
 съ той вѣкъ доиде, и скита по зем-

лѧ и тѹрли, тѹрли, чудеса пра́веше
по людни, що не мόжет болестъ да
создраватъ никои єфи-ми со Три-
ста мари-феты Христосъ со єдна рѣчи
со єдно прозбореніе го создравеше
чоека, и оумреноага ѿ гробу со єхъ^и
но выкниненіе го соживеше, и живѣ
да ма си пакъ сг҃оеше чакъ дѹрада съ
старатъ, Христосъ таквымъ чудесамъ
нєйки, и свакий денъ оучеше людни
и каждеше за свещо, и за обой вѣка
и за той вѣкъ и грехъ, и за се бы-
пїе, и тѣла и за душа и за вечна ми-
ка, и за рай и за чоека и за Аггелы
и за дьявола, тоа що каждеше све-
пїса оу Бѣлїе четворица Аплы,
како созиде Христосъ на небо, ѿ ка-
беше дошолъ, си седна на прва
место, пакъ десети денъ прати Ах-
стаго на све Аплы, тєи и прати Х

керх да испишатъ Бѣлїе, и четвори-
ца Апостолы Матѳей, Марко, Лука
и Іѡаннъ, и писала що видоа, дрѹ-
го скита со Христомъ иже се сози-
кры, возшествіе Ахъ стаго пакъ
и денъ денеска се чати Бѣлїе, и кои
не веряа Бѣлїе и Христъ не веруетъ, и
и пакъ со него немамъ работа, да
можамъ да го научимъ Харно, да
єздеемъ ока при Христѣ, ама ако не ќе
оуже по скрайя, нека идетъ невері-
отъ ѿ мене, за тоа ската и тре-
ветъ оу празника, защо се велигъ
да си празенъ ѿ работа, пакъ да се
сокерете оу цркви и Попъ да ви ка-
ждете що виделъ оу писаніе, и вы
и да слышите, защо велигъ Глаго-
лїи приидите чада послушайте мене, и
паки на богоавленіе оу Тропари те
Ахъ стаго велигъ; гласъ Глаголь на

вода́хъ воле́тъ глаго́ла, прїидыти
прїимите си Дхъа премъсти, Дхъа
разъма, Дхъа стра́ха Бжїа вѣкатъ
Дхъа сты́й за наше добра, а вы
щоа сте дошле оу црква, ама со съ-
срѣдце нечто ишли во неа; токо срѣди
ради си дошолъ колкъ за законы
да не речатъ: Онсица го нематъ оу
црква, и ты си дошолъ, и мыслиши
со црква и зла-га-иѣи кого да из-
баватъ оу вода, да досадиши н
празникотъ, а да не оугодиши
пакъ велишь пречинихъ ме водицы
оучинихъ ме законы и за многъ го-
динъ да быдете поклади идете,
чудиши колкъ манцы да направиши
пакъ се берете по две кѣки, по три
на єдно да покладите; да разлагте,
да поете песни соблазнителны
да іадете до день да се сопиете

скверна безъклїа да чините за три
дни: немонте Хртїани не губите си
дышъ че, не празнуйте погански,
самъ поклади си со своя та челадъ
шогодерз іади, помалш пїи, по скро-
ш стаани, метаніе чини, защо оу-
тре велика постъ, защо го величъ
велика големъ, защо големъ колкъ
божиѣный постъ, и онъ защо го
величъ велики постъ, защо големъ
захметъ треbe да тегнемо во него,
многъ метаніе, многъ егомолство,
не пїенъ, не іаденъ, не лагенъ се,
не каранъ се со жена си оупостела не съ
пїенъ кршениѣ срїгъ и сваки и гозки ?
не чиниѣнъ, непцдентъ се не вреженъ-
се сопростенъ се сиромаа пригледунъ
оутро. векеръ, на полдне три путь ^{векеръ}
денесъ када се кртїишъ, метаніе да
чинишъ, Бга да молишъ, да ти про-

сти что си чинілъ сва го́дина,
защо го выкалатъ великий постъ
защо єсть десетокъ онъ делакъ, и
го́дина тайматъ тъс. дни ѿ десетъ
єденъ да даде́ме Бгъ, други те на́мъ
и дена, шо си грешдалъ срце да
проститъ, и да те помилуватъ
тыа дни, де се тоцыте со врани
ко́пъ во великий постъ, со сбештъ
и неде́ла башка чинатъ ль. и по
со велика сбешта и со нόкъ та спре-
ти велика день, до полночь сбе-
поститъ, никола сбебота не се п-
ститъ, салтъ велика сбебота се п-
ститъ, и спроти неде́ла та до по-
ночь, та́ка се пла́катъ десетокъ
Бгъ, та́ка се измольтътъ Бга, а
є какъ ви́камъ єдни люди во си-
неде́ла юа идетъ на про́чка, а
проститъ а не се про́щеватъ со га-

злие

злие те, со пизматары те та́ко пакъ
со прїатели те, и комъ шо мъ мы-
сли, пакъ мъ мыслитъ и велигъ,
оучинихъ ме законъ и про́чка, а
про́чка не бы́ва та́ка токо ка шо пи-
шетъ стихира та на поклады ве́черъ
на стиховне прва стихира гласъ А.
возия благъ твоѧ Гди, возия про-
свѣщеніе душа нашихъ, се вре́ма
благоприятно се вре́ма пока́нія,
сбережемъ дѣла темнаа и
сблѣчемъ во оржіе свѣтъ, да до-
стойнъ достигнемъ и пра́зньемъ
воскресеніе Хрѣста Гіса на́шегъ подаю-
щагъ на́мъ ве́лию мілость. Оваа
стихира велигъ, да вримо и да ис-
флимо темны те рабо́ты, си́речъ
ци́рны те грѣховы, да се сблѣчемъ во
все оржіе свѣтъ, си́речъ во добры
рабо́ты, во харно чиненіе, то ва-
”естъ

ЕСТЬ ОРЖИЕ ХРІАНИНъ, ПРИ ТО ВА
ОРЖИЕ ДІЛВОЛЪ НЕ МОЖЕ ДА ПРІДЕТЪ,
АКШ ПРІДЕТЪ ІКЕ СЕ НАКОДЕТЪ, И ПЛАЧЕТЪ ВО ВЕКИ.
ІСТИ ХРІАНИИ
БРАІКА МОІ КАКШ ТРЕБЕТЪ ДА СЕ ГОТО-
ВИМО ЗА ВЕЛИКІЙ ДЕНЬ, ДА СЕ ГОТО-
ВИМО ДВШЕВНШ А НЕ ТЕЛЕСНШ, ТАКШ
ГОТОВЕКИСЕ ДА СЕ ІСПОВЕДАМО НА ДВ-
ХОВНИКА, ЗЕРЕ ДВХОВНИКЪ ИМА ВЛАСТЬ
И ЗИНЪ СО ХРІА БГА МАЛІТИ НЕЩО
ГРЕХОВЕ, ШО СЕ ЧИНАТЪ СВАКІЙ САХАТЪ
СВАКІЙ ЧАСЪ, И СМЕ ГИ ЗАБОРАВИЛЕ И
НЕ ГИ ПАМЕТЪЕМО ДА ГИ КАЖЕМО НА
ДВХОВНИКА, И ТЫА МОЖЕ ДА СЕ ПРО-
СТАТЪ СО МОЛІТВА, ШО ІКЕ ТИ ГДЧА
ТІТЪ ІСПОВЕДНИКОТЪ, И НА ВЕЛИ-
ДЕНЬ МОЖЕШЬ ДОСТОЙНШ ДА СЕ ПРИЧЕ-
СТИШЬ, ДОСТОЙНШ ДА ПРАЗНЧЕШЬ
ДОСТОЙНШ ДА СЕ ВЕСЕЛИШЬ, ДОСТОЙНШ
И ДВХОВНШ ДА СЕ РАДВЕШЬ, ЗАЩО ВЕ-

ЛІТЪ

ЛІТЪ ПРООРОКЪ ВО ЩАЛОМЪ РІЗІ СПІХЪ
ЕД. СЕЙ ДЕНЬ ЕГОЖЕ СОТВОРИ ТДЬ,
ВОЗРАДВЕМСА И ВОЗВЕСЕЛИМСА И ВОЗ-
ВЕСЕЛИМСА ВО ОНЬ. ВО ІСТИНА ВЕЛІТЪ
ТОЙ ДЕНЬ РАДОСТЕНЪ ДЕНЬ, АМА КОИ
ДА СЕ РАДВАТЪ ДА ЛИ ХРІАНИИ, ИЛИ
КОІ ГОДЕРЖ ЧОЕКЪ, АЛА ЄЛЕМЪ ХРІА-
НИІКЕ СЕ РАДВАТЪ, А КОНКОДЕРЖ НЕ И
ШАЛА, ТЫА ШО ВЕРВАТЪ ВО ХРІА: ра-
СПАТІЕ ПЛАКАЛЕ, ВО ВОСКРЕСЕНІЕ ІКЕ СЕ
РАДВАТЪ; ЗА НІХЪ ПИШЕТЪ ЩА-
ТИРЪ: ВЕЧЕРЪ ВОДВОРИТСА ПЛАЧЪ, И
ЗАВТРА РАДОСТЬ НІХНАЕТЪ, РАДОСТЬ,
НА ВЕЛИКІЙ ПЕТРОКЪ КОИ БЛАГОДАРІАЖ
ХРІА РАСПАТГАГО, ЗА НИКОИ НЕ ІАЛZ
ЛЕБКЪ НА ВЕЛИКІЙ ПЕТРОКЪ, И ВЕЛИКА
СУБШТА, ОБА ДНІ ЧАКЪ СПРОГІ ВЕ-
ЛІКЪ ДЕНЬ НА ВЕЧЕРЪ МАЛШ СДХЪ ЛЕ-
БЕЦЪ, КОЛКЪ ДА СЕ ПОДКРЕПІТЪ, ЗЕРЕ
СПРОГІ ВЕЛІКЪ ДНЬ СВА НОКЪ ІКЕ СТОЙТЪ
ОУ.

оу Црква, Заради не сслаби нόкъ та,
такъ кои почести распáтие во вели-
кий пéтокъ, и погребениe во великъ
свебóтъ, и се исповедалъ, и се по-
клалъ, и достойнъ се причестилъ
той достойнъ можа да празнуетъ
и достойнъ можетъ да се радуетъ
и томъ чоекъ пишетъ: вечеръ вор-
воритса плачъ, и за оутра радость
а тыа що не се исповедатъ, не ве-
рятъ стое исповеданиe, и то тайн-
ство стыя цркви, и во великий пé-
токъ, и велика свебота идетъ ма-
сло, и пиецъ вино, и каде Хртъ Сы-
на Бжия хлебъ нематъ, той какъ
можетъ да се радуетъ, не и шамъ
негова радость плачъ вечный, за него
пишетъ Уаломъ Зз, Да воскреснетъ
Бгъ, и расточатса врази егѡ, и пакъ
Екъ исчезаетъ дымъ да исчезнуть

ТАКЪ

такъ да погибнутъ грешници и ли-
ца слова Бжия, сдѣлъ живымъ и мёр-
твымъ и Царѧ царствїа небеснаго.
Это какъ пишетъ Хртіани мои гїа
оба ѿлма, на воскресеніе Хртова
чататъ се, кои во кое дѣло се нао-
фатъ той та же земетъ, Хртіаникъ
кои исповѣдуетъ крещеніе, причащеніе
исповѣданіе, распáтие, погребе-
ніе, воскресеніе, вознесеніе и сопѣствіе
стаго Дхя, и второе пришествіе и съ-
дилище Хртово, той достойнъ пра-
знуетъ и достойнъ радуетса, и такъ
да се сбудетъ всѣмъ православнымъ
Хртіаномъ, и намъ що слышамо об-
ное подченіе Бжественное, молитвами
пречтыа Б҃зы и всѣхъ стыхъ, аминь.

Эти такъ се празнуатъ великий
день, кой есть Хртіаникъ, и кой
есть радиивъ за свою душу, а какъ

ГЛЕ-

помоћи оუще єднашк да се не злабаватк, а єднин чорбаџие що сатк мालш позенгини какв кметинке, пакк тыл велатк: не таќа да го тепамо ѡе не глобитк за битотк, таќк ми є ка що сме се собрале вкѹпк да идемо, да ииесемо ѿвенк на агатк илј на паша та, да м8 али верисама ѩк текк ємк да го напогтимо, да земемо дрѹгò тогò Попа аќк є подалекк со кѹка та, пакк дрѹгий кметк велатк за дрѹго тогò Попа велитк, каковк глобарк єсть и той Попк многу зематк махни го таќм, обай Попк се злабаватк, ама баре помалш зематк ємк вересије пеетк чекатк за паре, со години а дрѹгите Попк со тѹрци си зематк хакатк аќк м8 не платаишь, кой какв велитк кой дрѹго аче, асликен

ламк

ГЛЕДАМК ВО ЁДНЫ СЕЛА ДА ЧУВА ГДА
ДИПК ГРѹБЕШ НИ ХРѹСАНИ МОЖЕМК А
ГИ НАРЕЧЕМК, НИ ПАКК НЕВЕРНИЦЫ, ВЕ
ЛІКІЙ ПЕГОКК І ВЕЛІКА СВЕКОТГА ГАДАТК
І ПІАТК ОУ ВЕЛІКІЙ ПОСТК, ХОР
ИГРАЛТК, СО ЖЕНА ОУ ПОСТЕЛА СПІАТК
на забитка се оуевеатк да вїа чинатк
се пцватк се тепаатк на самк дени
велікк, дени причешна чекаатк
потомк оу зелк осомк села попратк
каде по напредк да стасатк, трачатк
ш село на село со ме иңзылк носитк
стый тайнк, а єдни сиромаси Хрѹ
сани дрѹги жалитк, зашо до самк
подајне чекаатк Попа, на самк Цар
скій велікій дени гладній стоатк
и чекаатк Попа да м8 донесетк при
чесна, и вýкаатк, се злабви Попотк
тог м8 было сїна м8 было, дрѹгий
пакк велитк: хайде да м8 се на та

ламъ сви те Х[҃]латъ на Попотъ ѿ
їмъ єсть законникъ, що кртілъ бо
їме то стыа Троицы, и ги венчалъ
и же ги закопатъ, и що ймєтъ татъ
ко и поголемъ ѿ родитељ неговъ не
се исповедватъ, не постятъ ка ѿ
се постятъ, и на Попа Х[҃]латъ
причешна чекаатъ до польне, и
грешный и недостойный во Іеромо
настѣ Курілъ що сомъ погренъ и
ниихъ многъ и многъ, и прекъ многъ,
и оүще грѣхъ сокрахъ що
создиихъ созданіе и рабы Бжии,
брака наши создиихъ, ємъ не се по
носдемъ со ниихъ, да не дадеетъ бга
такъ ги жалимъ ємъ ги оучимъ
ємъ се молимъ Егъ Х[҃]тъ Гспителю
нашемъ, се молимъ да ги настабитъ
на путь истинный, и да ги избу
дитъ ѿ темнина оубиделина и ви
Х[҃]тії

Х[҃]тіїни да спасетъ, и настѣ да по
милуетъ, аминь.

И ѵа грѣшный и видохъ таکъ,
каде зборатъ, видохъ не беренди
сахъ, и ѵа рекохъ: Защо Х[҃]тіїни
чекате до польне, не ли надробите
лѣхъ и съпаге вино на лѣбацъ, да
ни Попа чекайте, ни пузите го, ни
теплите го, ни глоба дадите стока
та, дадите сѧ сами, защо на за
бітъ да ѿ дадете глоба тыа, ми
велатъ Попотъ що носитъ на вѣли
дѣнь, що ни даватъ намъ тоа неетъ
лѣхъ и вино, таکо єсть крвь Х[҃]тії
сова, зато вѣче камъ да польне,
зере сме челе ѿ стары бѣзъ неа не мѣ
же чоехъ да быдѣжихъ, ѵа ѵа ве
лімъ: кои ви кажуе таکи дали Поп
отъ; той ми велітъ бре Попотъ
до се га никаква речь не ни казалъ

ѿ негова оустана, то ба не излагат
 никогашъ, нѣмъ кажи мъ со на-
 барбарз да идѣтъ свадбы, на тѣ-
 ричъ, на хора, на ловъ, на сехе-
 вати
 на погреба, на алишъ веришъ да пр-
 гонися, да преподаде, а за побаче-
 ни мы егѡ прашаме, ни онъ самъ
 ни кажетъ, и ѿ грѣшенъ глѣдалъ
 ѿ бѣте страны кабаётъ и ѿ Христо-
 ани тѣ, защо не праштаатъ попа
 ѿ Попотъ, защо сѧмъ не ги пони-
 даетъ по малу колько єсть кайди-
 колько знае толку нека каже, гла-
 дамъ ка саветъ нѣмъ є за нвари та-
 шо а зѣлъ на шїа мъ виси, и є ав-
 чоекъ ѿ неизнанѣ акошъ идне оу-
 ченъ, ѿ негѡ же го сатъ Гѣр-
 страшно сѹдище, ако ли пакъ ѿ
 слышанѣ Христіанска душа загинетъ
 тога и Попотъ него сѹдитъ Гѣр-
 страшно

и ѿ грѣшенъ видихъ єло ѿ бѣте страны,
 кака єтемъ ѿ Христіаніемъ, ѿ
 Попа и ѿ составиХъ Попо тога, го
 составиХъ на Владыка та, нека си
 го оучитъ той єсть долженъ да оу-
 чатъ Поповы, и ѿ зѣхъ Христіаніемъ
 да ги оучимъ, и имъ рекохъ:
 берите ли вы є да єсть причестна
 кровь и снага Христова, и они ми ре-
 кадо: пощо ѿ стары наши сме чylene,
 беремо да єсть таکъ, и ѿ имъ рекохъ:
 ба а а и єсть, и будетъ, и ѿ
 беремъ и исповѣдемъ, такъ той
 єсть Христосъ Сынъ Бжій пришедшій
 во міръ грѣшныѧ спасти, ѿ нихъ
 же первый єсьмъ азъ, и єще вѣрѹю
 акошъ оно єсть сѧмое пречтное тѣло
 егѡ, и сѧмая пречтна кровь егѡ,
 и молюся Христу Бгѹ, и оумилю-
 вопио ємъ, и глаголю даждь ми
 Владыко человѣколюбче, пречистое

тѣло твоё, и пречищу кровь твою,
во составлениe грехов моих, и
во жизнъ вѣчнъ, аминь. Пакъ
имъ рекохъ когда вѣруете, защо не се
готовите дѣхови, да го земете,
да ли не ви є сграхъ ѿ Христѣ недо-
стойни да се причестите, не знаете
и чуете дѣхъ ствій оу фалтире какъ
великъ, да фримо лошо-гата, да
пометемо кѣка та наша, зере же ни
дойде на гости Царь славный, на
найголемый найглабны рабочы, на
сви те славы Царь єсть Христосъ, и
дѣхъ ствій вели намъ: возмите
брата кнѧзи ваша, и возмитеся
брата вѣчнаа, и внидете Царь славы.
То вамъ велики дѣхъ ствій на члекъ
и чоекъ єсть кнѧзъ, защо єсть
кнѧзъ, защо на оба вѣка чоекъ
єсть самовластенъ, акъ сата пы-
шатъ

шатъ Гдѣ во сеятъ, акъ ли не хоїкетъ
не пышатъ, акъ хоїкетъ зематъ
причащеніе Црѧ неблагѡ, Црѧ славы,
акъ ли не хоїкетъ не се причестуетъ,
не кетъ Царѧ славы, ама
защо не кетъ или ѿ незнаніе колькъ
силъ иматъ ствое причащеніе, и какъ
ко орѹжіе єсть на дьявола, и каково
во составлениe греховъ вываетъ, и
какко соединеніе съ Богомъ, и и какъ
ко освашеніе чакъ и сбоженіе, илъ
и ѿ незнаніе, илъ ѿ дьявола прелашенъ
да не кетъ Харнъ, токо лошаго за
ради тога досаждаетъ дѣхъ стомъ,
и велики: Такъ єсть сей Царь славы;
и пакъ мы велики дѣхъ ствій;
Гдѣ крепокъ и силенъ, Гдѣ силенъ
во враги: чоекъ мы велики, каковъ
єсть твой Царь славы; кажи ми Хри-
ста бо да разберемъ, и дѣхъ ствій
Х8-

Хъбаво мъ каждуетз, мъ велитз
такиотз стопанъ, силенъ ѿ стопанъ,
той стопанъ силенъ есть на
ценкъ, и свакий ратъ или войска, или
некаквый бой що да станетз супро-
тиви. Емъ све же падне, защо той

Царь есть силенъ во брані, така оуче
ижи и кажденими мъ, и мъ заповедуетз
и го канитз оуще вторый путь
мъ велитз возмите врата кнази
баша, и возмитеся враты вѣчнаа, и
внидетз Царь славы, пакъ чоеиз ѿ
шо дебелъ иле неверенъ, или тѣ-
жокъ, ленивъ оуще вторый путь
препраше и велитз: Кто есть се
Царь славы, сирбечь, каковъ есъ, и конъ
есть то Царь наадъ славы; и пакъ оу-
ще єднаша мъ каждуетз Ахъстынъ,
мъ велитз, стопанотз що есть наадъ
сви те сими, той стопанетз Царь и
наадъ

наадъ славы те, и него выкалатз Царь
славы. Емъ же слава и поклоненіе
буди иакоже на небеси, и ѿ насъ на
земли, со безначальнымъ егѡ От-
цемъ, и престымъ Дхомъ во вѣки,
аминъ.

Ахъстынъ прѣжде воплощенія
Сна и слова Бжїа, повелеваетз Йиз
оустъ Пророка Давіда глагола: Прї-
ими го во себѣ Царя славы, потомъ
самъ воплощенный Сынъ и слово
Бжїе Гисъ Христосъ, и той самъ на
тайна вечера, и онъ направи лютъ
г҃а со лекъ и вино, и рече: ѿ сегѡ
кърбани, коленѣ, ѿ брачи кървь про-
лѧнѣ, да престанетз, поюща моѧ
кървь за васъ же се проле, и до сегѡ
идете ѿ брачи снага, и піевте ѿ
брачи кървь и тоѧ бѣше образъ и
прешкраженіе моегѡ заколенія, и

тоѧ

тога и сакатъ да познаетъ, нека
чатъ Библія Пророка Йсаїа каде пишетъ,
иако обича водеса на заколениe и иако
агнешъ непороченъ прамъ стригущо-
гъ егъ везгласенъ, юще по долу
оуше друго ми є за кроvь Христова
каждуетъ. Это за тога и Христъ рече:
на свакий курбаникъ кога сакате, да
чините или да се молите за нещо,
да се сакате ѿ мене, некемъ да ко-
летъ бравы пощо та самъ се заколю-
емъ за васъ свакий денъ, а вы є мои
та снага да идете, и мои та кроvь
да пиете, обли новыи заветъ соста-
вамъ вами; заветъ же речетъ ново
поручанъ, защо самъ беше поручалъ
Моисею, и тога се створи вехто на-
рочанъ, а сегашно то защо се на-
рече ново; защо самъ беше и тога,
и сега и во вѣковъ, и Евреи се чуделъ
и

и се вѣцкаа еденъ друго го, и се сме-
лаха и веледа: како може та обай но-
вый законникъ да си даде снага
та намъ да мъ имеме, и да си да-
де та кроvь та своя намъ да мъ им-
пиемо, и онъ оузеде хлебъ и шкварши,
и стави и даде на чиракыть свой
Апостолъ и рече: Земите имите обой
лебъ єсть мои снага, и за васъ се
дробиши, и пакъ зеде чаша вина,
и послужи имъ рече: Пийте ѿ чаша
обла сви, обла чаша єсть мои кроvь
новога нарученя, таа кроvь шо се
истручиша за васъ и за мнози на во
составленie греховъ, и рече обла
чините вы є курбани да има со лебж
и со вино во моё воспоминанie, си-
ричъ во моё паметиши, обла чи-
неши мене неже заборавите, и шо се
створихъ курбани за васъ неже забо-
равите

рabitie, и моё то оумираниe же поми-
нáте чакъ дьри да дойдамъ, да съ-
димъ живымъ и мертвымъ, вы же да
чините ваковъ къреанъ, ваквоа смéрть
моя возвещение, и пакъ Евреи же що
се чудае, и не ве́рдал и нимъ рече:
Аминь, аминь, глаголю вамъ, аще
не іадете снáга сна члвческаго, ни
попиете ногова та крьвь, животъ оу-
секе не имате, жибы не будьте, же
изумрете какъ вáши те дедовцы,
и таткови, и оүще имъ рече: кой и-
де моя та снáга, и кой пие моя та
крьвь иматъ животъ вѣчный, и азъ
воскрешъ егò во послéдний дénъ, а
Евреи, чифти некеа да прийматъ
тыа речови, да быдатъ чада Бжia-
ка що вели во Евангелie що се ча-
титъ на первый дénъ, вéлий дénъ: Во
своа приидетъ, и свой егò не прийша.

и

и блицы прийша егò, да даде имъ влáсть
чадымъ Бжиймъ быти; иже не ѿ пло-
ти родиша: сии Евреи ѿ плоти ро-
диша, тóгда ради плоть съкъ, плот-
скаа ишутъ, а не дхóвнаа, плот-
скаа мъдрствуютъ, плотски толку-
ютъ пришествие Хртово, а не дхóв-
ни, они съ плотски человéцы, и
кнáзи ка що кашаахъ ме преke: воз-
мите враты кнéзи вáша, кнéзи же
речетъ человéцы плотской и само-
влáстий, ако са каатъ земляатъ и
приимяатъ Хртъ оу себé, ако не каатъ
не приимяатъ, защо кой приимяатъ
Хртъ чедо Бжие быдуетъ, и кои зéма
причесна іадетъ тело Хртово и пíетъ
крьвь ногова, той не оумираетъ какъ
чловéкъ плотанъ, и не зовется
плотской человéкъ, но сынъ вышина-
го зато пишетъ дхъ стый во фла-
тире:

тиръ: Їза рѣхъ кози є́сте, и сънове
вышнағѡ, вы же та́кѡ человѣцы оу-
мираете, та́кѡ є́динъ ѿ кнѧзей падае-
те; кои са тыла кнѧзы ѿто паднѹатъ,
тыла са́тъ кнѧзи ѿто не возмѹ, ѿто
не ка́тъ да возматъ враты своѧ; и да
пѹшатъ Прѣибнаго Прѣи славы.

Слѹшайте се га блгвени Христіани,
да разберете какѡ є́сть причестна,
Христосъ велітъ: Блаженъ кои зема-
тѣло моё да іаде, и да пїе крьвь мою,
а те кои не ѿже да прїиматъ, сиречь,
не ка́тъ да се причеститъ, а пакъ не-
говъ наместникъ избранный сосудъ,
стый Апълъ Пантелеймонъ велітъ: Тежко и
горко томъ чоекъ, ѿто зема причесна
какогодеръ, не се исповедалъ, не се
простиалъ со гараздіе, не се покаялъ
ѿ тоѧ ѿто чинилъ, и мыслитъ пакъ
да чинитъ; за него велітъ стый

Пантелеймонъ:

Пантелеймонъ: Йже аще іастъ хлебъ сей,
и пїетъ чашъ Гдню не достойнъ, по-
винъ будетъ тѣлъ и крови Господни;
да искѹшаєтъ же человѣкъ себѣ, и
та́кѡ ѿ хлѣба да іастъ, и ѿ чаши да
пїетъ; іадый ко и пїай недостойнъ
єсть себѣ іастъ и пїетъ, сегѡ ради
во васъ мнози немощни и недѣжливи
и спа́тъ доволни. Аще бо быхомъ се-
бе разсѹждали, не быхомъ ѿсѹждени
были, ѿдымиже ѿ Гда наказѹемса,
да не со мїромъ ѿсѹдимса. Овым
речови пишетъ наместникъ Христовъ
стый Пантелеймонъ, во книга ѿто а выкатъ
Апълъ ко Коріноанѡмъ зачало р.м.о.
стїхъ найпоследний; защо велітъ,
да искѹшаєтъ себѣ человѣкъ, искѹше-
ніе же речетъ разработано, сиречь,
та́кѡ сребро искѹшено иль злато,
и на примеръ ленъ неработанъ, мо-

жетъ

жéтъ ли да быде нещо ѿ негѡ, а разрабóтанъ лéнъ можéтъ зе свеци да быдеть ѿ негѡ, илъ да сýпетъ во спóпъ лéнъ не брзанъ не стегнатъ, да сýпетъ вíно илъ вóда не мóже да застгáнетъ во негò, ѹе прoтéчетъ нíзъ негò, а да сýпетъ во рабóтанъ лéнъ, ѹе се оўпíётъ во негò, кáкъ во сýнкеръ, ѹе застгóйтъ, гáка ѵ чоéкъ акъ са кáетъ, да м8 застgáнетъ Щръ слáбы стáа тайна причéсна во негò сéбè нека разрабóти кáкъ лéнъ, да се раскрши срамотъ да фрлитъ, грéшбы те прéдъ дхóбника да кáжéтъ, ѵ оўще др8гii путь да не чинитъ, ѵ дaimъ дастгенъ када плаче, защо се измамилъ по жáвola пошло, ѵ за грехóтъ да растбритъ мíлостына по сиромáсы, да постгитъ, метáниe чинитъ, со таковъ к8рбáнъ

да прийдеть при Бгá, ѵ Бгз ѹе м8 вíди срце то разрабóтано, ѹе м8 приймáтъ к8рбáнотъ, ѹе м8 прoстигъ греховы тe, ѹе влезéтъ Щръ слáбы во негò, ѵ ѹе в8деть той во Бгá, и Богъ во негò, кáкъ желéзо во огень, ѵ огнотъ во желéзо то: зéре со таковъ к8рбáнъ се прёфáтъ при Бóга, ѵ тыа к8рбáни, види ѹо пíшетъ дхъ стый во фалтире во фаломъ ѵ. стíхъ 31. жéртва Бг8 дхъ сокр8шenъ, срце сокр8шено ѵ смиренno Бгз не оўничижитъ; тóа ѹе речéтъ: к8рбáнъ прíятенъ Бг8 дхъ строшenъ, ѵ срце строшено ѵ смирено да ѿнесéшь прéдъ Бгá, тол любитъ Бгз а нищо др8гò, никакви к8рбáни, никакви законы, во наша вѣра найголемъ к8рбáнъ лéкъ ѵ вíно, ѵ лüт8ргia; ама ѵ лüт8ргia та со пизмá

со фодълско срѣце, бѣзъ дѣхъ стро-
 шенъ, бѣзъ строшено срѣце, и бѣзъ
 смиреніе, не а пріиматъ Христъ съ Бгъ,
 зато велітъ Попъ во лутии гра вѣ-
 катъ: вонемъ стое возношеніе, во
 мірѣ приносити; тоа же речетъ:
 вонемъ, слышайте и разберите; стое
 возношеніе, чистый курбанъ; во мірѣ
 приносимъ же речетъ, да сме мір-
 ни єденъ со драгою, барышъ ты са-
 ни погоденъ и со Бга и со свѣтца, и
 со брата своею, та када разберете
 да и се оуготовиле, донесите
 просвора да ви а принесемъ Бгъ, и
 со него благодать да будетъ леботъ
 тѣло Христови, и вино то крьвь нѣгова,
 и ви є достойнъ да се причесте, зато
 велітъ Попотъ во мірѣ приноситъ;
 и надворъ Христіани те велітъ: мі-
 лость міра, жертвъ хваленія; тоа
 велітъ

велітъ Христіани те ѿговорятъ, на
 Попотъ мѹ велітъ мы є сме се мі-
 риле єденъ со драгою, и се мілуваме,
 и сме дошли оу Божа кѹфа, и хвали-
 мо имѣ то Бжю, и поемо, и чати-
 мо, и молимо; овоа хваленіе да ни
 го пріиматъ пріятенъ курбанъ, и со
 ов旣и курбанъ да наск помілуетъ,
 защо таквыя курбаны любитъ Бгъ,
 а не крьвь и месо. во ѡломъ и.
 жергва Бгъ дѣхъ сокрушена: во ѡ-
 ломъ и. стихъ и. пожрі Бгъ жер-
 гвъ хваленія, и воздаждъ вишнемѹ
 молитвы твоѧ; таквыя жергвы, си-
 речь курбаны сакатъ Бгъ а не драго-
 че. Така да се искѹси человѣкъ, ве-
 літъ стыдъ Панелъ, па да се приче-
 сти тъ стое причестеніе, а пакъ кои
 юде и пїе недостойнъ сядъ се дѣ-
 ятъ; сядъ же рече щета же мѹ вѣ-
 Н
 дегъ,

дечъ, защо не єсапитъ тѣло Христо-
во, заради то во басъ мнози наглѣ-
дамъ слабы и болничавы, и мнози
на оумиратъ, а паны и велиты:
Аще быхомъ себѣ разсвѣждали: тоа
же речетъ, да смѣ истражила сеbe,
какви смѣ да ли смѣ достойни за при-
чесна, или несме, себѣ да былесме
истрахилене небы быле исходени; исхо-
дени же речетъ, щегени: сядими
же и Гдѣ наказанемса, да не съ ми-
ромъ исходимса; то ва же речетъ,
зашо недостойни се причестуемо,
зато ва и щета и наофатъ, а щета
та и ѿтъ намъ за ради грехотъ, за-
что сме се причестили недостойни,
несме покроиле чѣло и кръвъ Христова,
зато ва Гдѣ ни наказуетъ, сиречь
ни биетъ, и ни оубыватъ, причастя-
тъ, а биенѣ то и Гдѣ стопана на-
шегъ

шегъ и негъ трёшицы ѹдемо, и
за обал трёшицы ѹдемо, чи да не
и кѹка исподени быднемо, како
тила що сатъ люди созданіе Бжие, а
во нихъ никаковъ єсапъ нематъ ни
законъ, ни Гдѣ знаатъ ни са каатъ, а
Гдѣ и нихъ ги хранитъ, ги грѣетъ,
имъ брнётъ дождъ имъ се ракатъ,
зашо и нихъ ги создалъ Гдѣ ка чи-
футы, що мѹчеа Гдѣ и пакъ ги раны
Гдѣ на обай вѣкъ, а тои вѣкъ же ги
сводитъ како нихъ що ги ранитъ,
така ранитъ и цыганы, губреты
чегари, и други милети безвѣрницы,
худницы, све ранитъ Гдѣ на обай
вѣкъ, ама во рай во царство нѣгово;
во худавына нѣгова, не ги пошатъ,
зашо не сатъ достойни, зашо они
селе ни жеатъ, ни се мѹчили за
рай, ни же се бесѣлатъ, зашо велики

во ұломух рѣд. стихъ є.; Сѣюшніи
слезамъ, радостию и пожнѹтъ, и бо
енѹиѣ Христосъ велитъ: Царство не
бесно ныжно єсть, и ныжницы во-
схищаютъ є; и зато ва тиа безза-
коници, и безвѣрници, и худници,
и грѣшници непокоѧни, не просте-
ни со правы тегардабаръ не можатъ да
быдатъ, за нихъ пише Ахъстынъ
со Пророка оуста во первый ұломъ
стихъ є. на сѧхъ Христовъ грѣшници,
и нечестиви во совѣтъ праведныхъ
не воскреснѹтъ, велакимъ на օван
векъ не ги затрѹетъ, не ги кусори-
суетъ, се раѣллтъ ги распѣтъ; вел-
акимъ не ги называютъ Ісаиль, ни
па ѧзыкъ стихъ, ни цркое сщение, па-
кѡ ги зоветъ міраны, санки во міръ
родилисе и живутъ; міръ же ре-
чется векъ օванъ, Защо велі Хри-
стосъ во енѹиѣ: они же в міра стигъ-
вы

вы же нѣсте ѿ міра, аще бысте бы-
ли ѿ міра, міръ оубо любилъ бы васъ,
и сегѡ ради возненавидитъ васъ міръ,
акѡ нѣсте ѿ міра; и тіа що жи-
вагъ во вѣкъ օвай, какѡ скоти тїа
сатъ, ѿ рай исподни кань псы ѿ
кѹка, и заради то ва наказѹетъ
насъ Гдѣ на օвой бекъ, ѹи на той
бекъ да не насъ ѿсѹдитъ со тиа ба-
радаръ, що сатъ во мірѣ сиречь во
векъ օвѣ скотскій, и стый Панеахъ
велитъ намъ: Гдѣ наказѹемса,
да не съ міромъ ѿсѹдимса.

И грѣшенъ Курллъ що писаҳъ
օвай писмо на ваша милость, я
видохъ мнози на օвай вѣлий дѣнь
се поболеа, єдинъ ѿ првіотъ дѣнь,
єдинъ ѿ вторіотъ дѣнь, єдинъ бе-
жіви до двѣ недѣли, єдинъ до єдна
недѣла, пакъ оумреа, єдинъ шесть
недѣли

НЕДЕЛИ ЛЕЖАА ПАКХ ШЗДРАВАА, ЗА ПО-
КААНІЕ, ІМА ѲЕ РЕЧЕТГХ НЕКОИ: ЗАЦІ
ЕСТЬ ВЕЛІЙ ДЕНЬ ЗА ОУГРА ВОДВОРІЛО-
СА, ЕСТЬ РАДОСТЬ, И ПОЦІО ПІШЕТГХ
ВО СЛОВО ТО ЖО СЕ ЧАГІТГХ НА ХВАЛІ-
ТЕ: ЕМВЖЕ НАЧАЛО, АЩЕ КТО БЛАГО-
ЧЕСТИВ, И ТАМВ ПІШЕТГХ; НІКТО-
ЖЕ ДА БОЙТСА, ПРЕГРѢШЕНІЙ: ПРОЩЕ-
НІЕ ВО Ш ГРОБА ВОЗАА БЛАГОДАРÀ, ДА
ПРАЗДНІЕТГХ, ДА ПРИСТВІПІТГХ КО ТЕЛ-
ЦУ ОУПІТАННОМ, НИЧТОЖЕ ДА СУМ-
НІТСА ТРАПЕЗА ІСПОЛНENA, ВСИ НАСЛА-
ДІТСА ПІРА ВІКРЫ, ВЕЛИ, ТАКШЕСТЬ
ОБАЧЕ ПОКААННОМ ПІШЕТГХ: БЛАГО-
ДАРÀ ДА ПРАЗНІЕТГХ, И БЕЗЗ СУМНІЕНІЕ
ДА ПРИСТВІПІТГХ КО ТЕЛЦУ ОУПІТАН-
НОМ; ТО ВА ПІШЕТГХ ЗЛАТОВСТГХ, О-
БАЧЕ И СІА ПІШЕТГХ ЗЛАТОВСТГХ СТЫШ,
ВО ПРОЛОГХ ДЕКЕМВРІА Є. ВО СЛОВО СВОЕ
ГЛАГОЛЕТГХ: ПОКАНІТСА ВСЕМЖ СЕРД-

ЦЕМЖ,

ЦЕМЖ, ВСЕЮ ДУШЕЮ СІА ЧЕТЫРИ ДНІ
ДЗВ ВЫ ПРИВЕДВ КО ХРІТВ СПАСІ НА-
ШЕМ, ВО ІВ. ДЕКЕМВРІА: ДА СПОДО-
БИТСА СТВОЕ ПРИЧЕЩЕНІЕ ВО СЛАВВ ХРІА
БГА НАШЕГ. ВІДИТЕ ТАЙНСТВА СІА
И ШЕДРОГЫ БЖІА, ЗА ЧЕТЫРИ ДНІ ДА
ОУЛІЧАТГХ ПРОЦЕНІЕ, И ВО ДЕНЬ СВЕТЛА-
Г. РОЖДЕСТВА ДА СПОДОБАТСА СТВОЕ
ПРИЧАЩЕНІЕ, ОБАЧЕ ПОКААНІЙ, А НЕ НЕ-
ПОКААНІЙ; ЖЕ РЕЧЕТГХ ЧЕЛОВІКЖ НЕКА СЕ
РАДОВАТГХ СО ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННІЙ, ВЕЛІКЖ
ІМЖ; ТОЙ ЖО СЕ ПОКАІЛЖ, ТОЙ ЖО
СЕ ШПРОСТИЛЖ, А ТОЙ ЖО ДРЖІТГХ ГА-
РАЗУ НА ЧОЕКЖ, И НЕЖЕ ДА СЕ ПРОСТИТГХ
КАКОВЖ ЖЕ МВ БЫДЕТГХ ВЕЛІЙ ДЕНОТГХ,
НІКМ, НЕЖЕ ПОМАГА НИ ВЕЛІЙ ДЕНЬ, НИ
БОЖІКЖ, ЗАЦІО ПІШЕТГХ ТАД СТІХІРА
ЖО СЕ ЧАГІТГХ НА ПРВІОТГХ ДО СВЕ СЕДВ
ДНІ НА ХВАЛІТЕ, СЛАВА, И НІНЬ,
ГЛАСК Е.

ВОСКРЕ-

Воскресенія дѣнь просвѣтимса
торжествомъ, и другъ друга оби-
мемъ, рцемъ: братіе, и ненавида-
щымъ наск, простимъ всѧ воскресе-
ніемъ, и таєш возопіймъ: Христосъ
воскресе изъ мертвыхъ, смртю
смртъ поправъ, и сѹшымъ во гро-
бехъ животъ даровавъ... видите
братія слатка какъ ѿалимо, таکъ
требе и да держимо: другъ друга об-
имемъ; же речетъ другъ друга да
загримо, единіотъ да речемо: Хри-
стосъ воскресе, другіотъ да мѹ шгово-
ри, да мѹ речетъ: вѣстиннъ воскресе,
и намъ дарова животъ вѣчный, и
живитъ, и царствуетъ во вѣки вѣ-
ковъ, покланяемса тѣднѣвномъ
егѡ воскесенію. Едѣнь другого да
загримо и да полюбимо шрадость,
зере блгогохме во пасха; пасха же ре-
мѣтъ

Аще

четъ преведеніе ш зло во добрь, и
така да речемо, Христосъ воскресе иль
войстиннъ воскресе. види во стихира
подолькъ какъ пишетъ, величъ: и
ненавидающимъ наск простимъ всѧ
воскресеніемъ, и такъ воспѣвати
бдемъ воскресеніомъ ш гроба; тоа
же речетъ ненавидающимъ наск про-
стимъ, тыла що наск пизматъ,
да имъ простимъ заради хатиръ дѣ-
нейшномъ, и така да пеемъ, ш Хри-
стосъ воскресе изъ мертвыхъ: акъ се
шпростимо да пеемо, акъ не се ш-
простимо ни да пеемо, ни да се ра-
димо, ни да чинимо захметъ, зере
не се просвѣтимо торжествомъ, не
да пеемо и да празнчимо, таکъ да
бѣгамо безъ трага оу дно земна,
и тамъ неутечимо ш рѣка Бжїя,
зашо величъ дхъ стыи оу ѿалирь.

Аще возмѹ крýлѣ мой рáнѡ, и всѣ-
люса во послéдниих морáхъ, и тамо
ко настáвитъ ма рука твоѧ, и оу-
держитъ ма десница твоѧ; тоа пы-
шетъ во ка.о.сма ии. Уalomъ а пакъ
Дамаскинъ ст҃ый во октоицъ спроти
недéла гласъ ѿ. на Г҃ди воззвáхъ
ст҃ихира велитъ: ѿ лица твоего
грѣшии кámѡ бежимъ, аще взы-
демъ на нбо ты тамо сámъ живеши,
ко ѿдѣже попралъ єси смéртъ, во
глубины морскія и тамо рука твоѧ
владыко, но къ тебѣ прибегаемъ;
тебѣ припадающе молимся воскресый
изъ мертвы помилуй наск. Видите
Христіани и браѣа мой, како ст҃ый
Іѡаннъ Дамаскинъ не ималъ каде да
се крьетъ ѿ Бга, при него сámъ по-
бѣгналъ и припадналъ, и Г҃дъ го по-
миловалъ и се посвѣтилъ, и день мѹ

є

ї Декемвриѧ д. амà той за себѣ каша-
рисалъ, а не за наск, и мы є трé-
кетъ свакий за себѣ, свакий за свою
дѹшѹ да радимо, Защо денеска сме
живи оутренꙗ нисмо, смéртъ чоека
идетъ како арамїа крýшомъ, апáн-
сисъ не се знаетъ кога ѹе дойдетъ,
и Г҃дъ не ни када смéртъ та салтъ,
ни рече да смé готовиемъ, рече кога
ѹе ти земемъ дѹшѧ, каковъ ѹе та
найдемъ, и затечемъ хъбавъ, или
грѹбъ, гершенъ или праъвъ, чистъ
или поганъ, каковъ ѹе та затечемъ,
таковъ ѹе та пишемъ, или да када-
ети да ималъ чоекъ найдосле ако се
покалилъ, тѹбе оучинилъ за грешъ
плакалъ, со свѣ ср҃це пришолъ при Бга,
дѹховникъ ѹо заповедалъ дер-
жалъ, и смртъ мѹ дойде, го затече
таковъ, той чоекъ селаметъ имагъ,

спасé-

спасéнїе наоѓатъ, а пакъ йлада докры
ракоты да ѵматъ чоекъ, милосгына
да давалъ, да постылъ постовы,
калдмы да пра́вила, оу цркба да
йма да ходилъ, чистота да ималъ,
ама на́йпосле ако се растори́лъ сáмee,
или во лютина не се прошeалъ, или
во пiáнство, или во хай, хай, или
во блудъ, по дошъ путь, во нечи-
стота ако га затече смерть, иди
оу Ѵаболски рѹки, ако былъ ѿ на-
предъ харенъ на и послéжно то м8 се
пáметь чоекъ, а не првш, зере та́ка
писаа Прорóцы Дхомъ стымъ, тéжко
на тыл люди что пiатъ, и ѵдатъ со
песни и свирки, нихъ ни душы по-
гibнутъ, и се радва дáволъ со нихъ,
защо ги зематъ оу цехнemъ, све-
кое разлагбенъ грехъ єсть, и дáволъ
служенъетъ, ама на́йгрешта во пра-
нику,

никъ, защо м8 є дéнь ѿ светéцотъ
единашъ оу гóдина, чекатъ светéцотъ
на дéнь, да чуетъ некое славословие
Бжие, а не да слышатъ развращеныя
песни Бжие, Хрттиани Бжий т्रéбетъ
да смѣ дайма на богомолство, да
молиме Бга да ны пратитъ Анже-
лотъ, что не чватъ, той что нie
штавенъ ѿ стroe крещениe, что сме го
пропѹдили лошо чинеши, защо по
среди трнъ газимо боси, и не ви камо
Ѡаболъ что ни ставилъ на путь, за-
що величъ оу Ѵалтири: На путь
семъ по неможе хождахъ скрыша
сеть мнѣ; то вамъ величъ на обой
путь, по той что газимъ ми ста-
виле стапици желеza, какъ ловацъ
что вака звери, такъ Ѵаболъ фака
люди, а пакъ кой сакатъ да оутé-
четъ ѿ сви тe желеza, нека се молитъ

Бѣг честѡ, и нѣка вѣка: Извѣбіи мѧ
 ѿ гонѧщих мѧ іакѡ оукрѣпіша сѧ
 паче мене: Защо єдни работы дентѣ,
 и дать дрѹги ноќе, амѧ на мѧ не се
 виѣлатъ, самъ Г҃дь виѣлатъ и ги по-
 велатъ, а мы є т҃рекетъ да мѹ се мѹ-
 лимо, често да вѣкамо: Г҃ди Г҃ди
 извѣбіи на сѧ ѿ стрѣлы лєтѧшиа во
 дне, извѣбіи на сѧ и ѿ вѣци во тмѣ
 преходѧшиа; чоекъ қога да имѧ
 спомина Бѣга и молитвъ мѹ се честѡ,
 той имѧти орѹжїе на дїавола, а и
 глѣдамъ оу єдни лѹды люди не зем-
 маетъ такво орѹжїе, токѡ не кѣ
ква стварь или хама или є на капа,
на гѹша или за ѿ оурци, или за
ѿ на дѣбра се надеа, на нишо ѹо ги
лажеекимъ за паре, или ако ѹе быстъ
и Попъ, ако ти речетъ да ти запи-
 шемъ хамайлиа да негѹ вѣрѹашъ, той

те лажетъ за пары, єдни глѣдамъ
 и ѿ хоцы писмо оу зеле ѿкаанїе,
 тоили ѹе те чѹва; той не можеше
 ни своя та челядъ да дочѹва, токо
 қога имъ дойде смрть та, извѣмре,
 єдни глѣдамъ ставиле на глава най-
 манѣ лѹкъ, єдни зеле ѿ волка зѹбъ,
 дрѹги и ср҃це то па го носатъ како
 стына, и сиромаше ѹо то ба невѣ-
 ствїе во тебѣ; ѹо то ба многобожїе
 во тебѣ; ѹо то ба безѹмїе на ста-
 рость; вѣкъ да можель да чѹва чо-
 ека свакий во кѹка та поеденъ жиљ
 ѹе ранеше да го чѹватъ, дрѹгий глѣ-
 дамъ прајатъ пакѹши ѹаолскї на са-
мы празницы, на бадникъ, на лѣт-
никъ, на фѹрковъ дѣнь, дрѹгии вѣрѹ
во среќа кои ѹе го ср҃тетъ, дрѹгии
во дѣнь хамилїа или лошъ, єдни
жены держатъ петокъ не предатъ,

И спроти сре́да да не имъ се изгори
некое дёте, а него ѿстáватъ амá-
нетъ на са́йбетъ а что го создалъ
да го чватъ, та́кѡ сáма сакатъ со
непрéдентъ да го дочваватъ, тва ви́ди
безбóжie во Хртiiани, и ти ли ѹе се
чваватъ ѿ тога что не ви́кашь со не-
рабóтаниk, со зачинанik, може ли
слепецъ да се чвва сáмъ, дрне не се
молитъ на водáкотъ да го чваватъ
ѡ дрво, ѿ камень, ѿ зидъ, ѿ прáгъ,
ѡ дхока ѿ све что гóдъ водáкъ го чв-
ватъ, и мы є т्रéбетъ да се фримо
на бащонie ємъ создатель, ємъ во-
факъ, ємъ наставникъ, тва ви́ди
ка́кѡ несмо Бжii, а причеснаса камш
то ба безбóмие ви́камъ побише во же-
ны, а помáлш во мъжи, валафимъ
иматъ єдни мъжи что прашватъ
жены те ка́кѡ є вековъ кое фелатъ,

и кое

запись на

и кое не фелатъ, и велитъ: моя та-
блефи признауетъ ѿ каквыя рабо́ты,
па дрѹгий безбóменъ мъ велитъ: єл-
бетъ є дálz Гдъ оумъ побише запá-
метила, а шка́не, запамéтила Ѱавол-
ского, да ли запамтъ Бóжio то, а
ты безбóмне, ѿ что ворчешъ жена ти,
ты ѹешь ка́кѡ Адамъ ѿ послуша-
ўна па ги исподи Гдъ ѿ рай, и пакъ
єдни Хртiiани не прашватъ Пóпогъ,
кои прáзницы се држитъ, кои се ра-
бóтатъ, токо тiа го оучатъ Пó-
погъ ка́кѡ да прáвитъ, и да држитъ,
а слепче слепый оу тгебе очи иматъ,
ты не можешь и сáмъ да хóдишь, а
водакотъ ка си го зелѣ по себѣ да
го водишь, кои ѹе ви́дитъ ѿ что ѹе ре-
чेतъ слепецъ водитъ водака, во
єдно село ви́дохъ попетъ ѡреше во
четвртокъ, а простий сиромаси

I

Хрiа-

Хртгáни некнижни, ѿидоа да мъ
стгрошатж рало то, и го оу́чатж Пó-
по тоого, мъ велатж денéска ли на́йде
да работашь, Пóпж чоекж и ни га
знаешь, и Пóпотж имъ велитж то
ва дёка знамъ книга, знамъ зашо
нене држитж денесъ, ємъ сомъ пра-
шалж дхóвницы, сомъ прашалж и
Владыка ми рекле: четрцы не се држа,
ни петоцы салтж недéли и дрғи
ведики пра́зницы, они мъ велатж:
кога та́ка ѿ се га не слышамо, ни-
кого го ни дхóвникж, ни Владыцы
салтж що сме на́шле, ѹе држимо ко-
га ѹе ни оу́ петакж градж Пóпови ѹе
ни поможатж после и Владыцы,
и ты Попе а́кѡ држишь ка ѹо држимо
мы є, а́коли не, а ты стани ѿ
село, во мы є таковж Пóпж нефемо,
пакж Пóпотж виде не виде сторисе

КАИЛЖ

каилж да држитж кákѡ ѹе го оу́чатж
міранитж, со све зnaефи се стори
када не знае си очи се стори кákѡ
слéпж, ѿиде є слéпъ по слéпого, та-
кѡ окатж по слéпого поминище ра-
ди светнагш вéка сегѡ, ѿ леле бе зб-
мие; ѿ леле бе звѣрье; ѿ леле бе зстгра-
шие. ѕу трёке поквдихъ жены, по-
хвалихъ можи да сатж по 8мни, а-
ма се га кákѡ ви се ви́катж, а́кѡ не
знаеѓе книга помыслите, Х8баво
можетж ли со неработанї да се ѿбї-
егж градж да не паднуетж, и кон не
ходитж по стбо писанїе, кон не ве-
руетж книга и книжовницы ѹо кажв-
валтж, тїа невéрницы имаатж ли
и а́ка оу́ вѣбра наша, а кákѡ Хртгá-
ни се зобатж, кákѡ причесна са кá-
атж, а́кѡ са кáатже градж да не бїетж,
прашайтие законици они ѹе вы кá-
жатж

жатъ ѿ мѹ єтъ лекотъ, и покѹша
за градъ да не оудиratъ, и та грѣ-
шенъ казалъ бы вы какѡ ко быватъ
да не пакаігъ градъ, ама боимсѧ
ѡ неберѹанѣ, зато ба ми се не кажу-
етъ, зере велитъ єдна речь по харно
ѹ празна тыквѧ да дѣятъ, дыла
неуловлибога да оучишъ, кои не ќе
да слѹшатъ, онъ ќе речетъ таکа
кажуєтъ, ама белки неетъ, таکа а
пакъ ако єтъ тої чоекъ ѿ не веф-
уетъ, а тої ќе речетъ Курілъ оѹ тѣ
арце белки научилъ, или оѹ Марковъ
манастырь оѹ торж бёши тѣ заръ
разбралъ да намъ ќе кажетъ, вела-
кимъ кои ќе слѹшатъ нека слѹшатъ,
кои ќе не слѹшатъ и на него вѹди
міость Бжїа, та ќе кажемъ зере
боимсѧ, да не вѹдемъ какѡ тои
мрзешлютъ рабъ, ѿ мѹ скры та-

лангъ

лангъ Гдинѧ своегѡ, после ѩ своѧ
оуста се ѿсѹди, мѹ рече: Гдине се оѹ-
плáшихъ ѩ тебѣ да ти расгѹримъ
сребро то, зашо видохъ тебе єле си
жескинъ чоекъ, берёшь каде си не ра-
стгѹрилъ, и жнёшь каде си не сеалъ,
и та не смеахъ да посéемъ тѹко сёме,
и стопанотъ мѹ речетъ: лжаве рабѣ
и лениве, ты пощо си знаелъ, єле
жнёемъ каде сомъ не сеалъ: ты тре-
беше да ми го посїешь сёме то, а
таки го пожнáлъ, пощо неси кадиръ
да го жнёшь, єму пощо знаешь
єле та сомъ кадиръ свекоаче, и та бра-
ка се оѹбоахъ ѿ сомъ кадиръ ќе сѣ-
емъ, а за жнёенѣ, єте стопанотъ,
єте нива та, тої єтъ кадиръ и
найкадиръ.

Слѹшайте православни Хрїани, да
ви кажемъ, какѡ можетъ да быветъ
бери-

берікетѣ по землѣ, и да го чѣватѣ
 Гдѣ ѿ глада, ѿ слана, ѿ сѣши, ѿ
 лоши вѣтрови, ѿ много и безг҃одно
 дождїе, ѿ ти фецио іадетѣ и хабитѣ,
 ѿ свака лошотїа, ѿ прво кога ќе
 сторитѣ пїетѣ да чеетѣ, ныба нека
 фетатѣ сиречь таџатѣ, шо ќе се
 родитѣ да ѿделитѣ за Бга, да дадѣтѣ
 спроти берикетотѣ, и даванѣ
 тоемж кога ќе извадишъ сёме выкни
 Попа, нека ти чати молитва на
 сёме то, зере бѣзъ моленѣ бѣзъ благословъ,
 бѣзъ Бжїа помошь нищо
 не вѣватѣ, зере всакое даанїе благо,
 и всакъ даръ соберенїа свыше єсть,
 сходай ѿ Бга Оца свѣтога, пакъ
 Попотѣ, ќе се помоли Бг, и ќе ре
 четѣ шо м8 пишетѣ во молитва та
 тебѣ аманетѣ, ти го праѣаме Гдї
 Бже нашъ ово и берикетѣ, зере не
 смѣахъ

смѣахме да го фримо оу мртва
 бездышна землѧ, дѣри погледахме
 на твоѣ величествїе, ты да заповѣ
 дашь Бже нашъ, да никнетѣ, и да
 пораснетѣ, и да оузвреетѣ, и да се
 оучиши тѣ лѣбѣ за іаденѣ, и да го
 оучиши ѿ свако блѣ што киндало,
 и дѣтѣ по берикетѣ ѿ скакки, ѿ ло
 ши сойки, ѿ града, ѿ свако блѣ што
 се пошатѣ, не берикети наши, Заради
 грехови те наши. Молимъ ти се Бже
 нашъ ѿвори твоѣ хазно преблаго, ѿ
 вори твоѧ рука шо є пюна со хвѣаны,
 и даруй намъ, зере ты си рекола
 намъ са кои те иже, ви дадатѣ, и
 драги речови таквиа, иматѣ оу мо
 литва та, и таа молитва га иматѣ
 оу малъ трѣбникъ на листѣ сой. и
 пакъ кога ќе ѿжнѣешь и соберешъ на
 гумно, и ќе го нарѣдишъ около сто
 жеръ

Христо на среде чаша
за вершине (но поть)

Жерз пакъ выкни Попа нека го пречатътъ, и Попотъ оу молитва та ѿе речетъ: Ты Гдъ Бже нашъ за ради твоѧ харнота си заповедалъ, излего овой берикетъ, ты да благословиши и овоя гумно, и овой домакинъ, да мъ оумножиши свакий берикетъ, жито, вино, масло, свакое добро; и оуше дрѹгі речови, и когомолство иматъ писани во молитва та, и етъ писана на листъ сод. Зере така заповеда Гдъ Христосъ рече: каде сте двоица или троица собрани во име то мое, нещо сакате ѿ мене, га сомъ по среде васъ, ве почѹдемъ за харно ико молите, ємъ рече наимъ Христосъ чукайте да ви ѿбратъ, пытайте да ви дадатъ, тражите да найдете, зере свакъ кои просигъ ѿе мъ дадатъ, и кои ѿе тражи ѿе найд-

ДЕТЪ,

детъ, и кои клюкатъ ѿе мъ ѿбратъ, и рече кага въ є на ваши те деца ги раните имъ давате по нещо хубаво, или сладко, зере въ є жаль пакъ си ги гледате деца та, а или невера нимъ въсъ пощо ми се плачете, и ме молите или кои єтъ по харенъ та тко да ли ю или въ є, ама ико речете на гумно дошло ѿе мъ молитва она, быво ѿе было: немойте и така да речите, зере ѿе грѣшице, стїи Сци ѿе ставиле молитва та не єтъ те ве же ли, али знаете єле ѿ гумно и ѿ хамбаръ можетъ да го земетъ Гдъ, и на гумно ико єтъ мало можетъ да го оумножитъ, или не сте чули Христосъ ѿ петь леба и две рыбы на ситиах петь хиладе души, и два на десетъ кошина троихъ трошки собраха, ама кага ги

издро-

издроби лѣбови те погледа на нѣбо,
 и се помоли ѿцѹ своемѹ, и ги благослови па ги раздаде по люди, те
 ѹдоха и се насытиха и бѣ кошина
трошкы собраа, и дѣнь денека той
 Христосъ стойгъ, и той благословъ можетъ и сега да быдеть,
 така и болша сыхъ; и лозъ кага ќе
 садишъ, и кога ќе ю берешъ све со молитва да чинишъ, или вѣтка ємишъ,
 ако са каашъ да ти се ракатъ бо-
 станъ, бахчалакъ, табки, крвши,
сливы, лозницы, ораси, костени,
 мигали, херз ѩо да быдеть да раз-
 дадешъ за Бого ѩ прва та коница,
 ѩо ќе закерешъ, ємъ ѩ найхѹбово-
мѣсто да закерешъ прво то, и челно-
то да го дадешъ на некон простиакъ,
 или во цркви ѩнеси, и раздади по
 люди, или по пытачи, или по сиромасы, или оу некон манастырь херз
 каде-

кадегодерз да дадешъ, амо найхѹба-
 то ємъ наличелното за имѣ Божио
 прво да дадешъ, после самъ да за-
 падешъ, или пешкешъ да дадешъ
 ємъ да дадешъ, ако имашъ бостанъ
наисефте, найголема та лѣбеница,
 на просацы да а дадешъ, после на
 Закита пешкешъ по мала да ѩнесешь,
 така и ѩ грозъ, така и ѩ овошки,
 така и ѩ жито, зере просакотъ ќе го
 носитъ Бгъ, а за китотъ ќе го ѩ-
 даетъ самъ, или кого се бойшъ помош-
 но да ѩ Бога или ѩ чоека ѩо єтъ и
 онъ подъ Бга, ємъ ѩ прво наличесно-
то найдро то, найголемо то най на
 предъ за Бга да го дадешъ, ємъ
 пакъ бѣзъ Попа дѣрнемъ сторигъ
 молитва да го не раздаешъ, ако
 раздавашъ цршны, или лѣбеницы,
 или табки, или жито, да ставиши

во єдени сѧх башка найкѹпно,
найчиствомъ, да го назвешъ той
сѧх Бжїй сѧх, и то що си тѹ-
рилъ во него да го назвешъ Божио
захїре, и кои ќе пройдетъ шо не гѡ да
мѹ дадешъ за Бого, зерен Бгѡ єсть
чиствъ, и чисто т҃рѣбетъ да мѹ се дадетъ,
Хѹбавомѹ Хѹбаво, избраннымѹ
избранны, ємъ да знаешь и да вѣрь-
ешъ цѣстъ, єле просакъ либо каде
годъ що да дадешъ, то ба во рѹце
самомѹ Бгѡ Ходитъ, кающъ велітъ
Хртосъ: и єдни праведни и прозор-
ливий и таќа и єсть, таќа и да вѣрь-
ешь ако си Хртїанинъ, ємъ ако ре-
чешь, пощо ќе дадемъ нещо Бгѡ, що
ми т҃рѣбетъ Попа да выкамъ, що є
Попотъ, Бгѡ ќе го прїиматъ и бѣзъ
Попа, не мой и то ба да речёшь, за-
що по єдени єсанъ по члвчеству и

Попотъ

ныхъ

Попотъ єтꙗкакъ наasz чоекъ, вел-
кимъ люди и Бгѡ го ѩреди, да быде
Ходатай междѹ Богомъ и человѣ-
комъ, таќа мѹ бѣше ѹефѡ Гдѹ, ѡстга-
ви єдни люди да скитаатъ, да и-
датъ кахъ каде Бгѡ кахъ, каде чо-
екъ, каде Бга кога ходитъ молитса
За люди и велитъ: Просты Бже люди
твои, созданіе твоє, стадо твоє,
Бже слађелъ єси чѣною твоєю кро-
вью, помилуй многомилостию и чл-
колюбче, поманы таќа плоќъ єсмы
ахъ ходай, и необращайся прахъ
ко и пепелъ єсмы, и составъ наasz
таќа нычтоже предъ тобою, но таќа
щедръ оумилосердисе на наasz, и ѩ-
враги гнѣвъ твой праведни на ны
дышими, и ниспосли намъ милости
твоя богатыя, и даруй намъ
всѧ таже ко спасению прошению, и вѣч-

ныхъ благъ воспріятіе, молитвами
пречтыа твоёа матеря, и всехъ
стыхъ твойхъ, амінь. То ва збори-
тиз Попотъ за людьи кога ходитъ
при Бга, и пакъ кога ходитъ при
людьи те, и велигъ придиге покло-
нимса, и припадемъ Хртъ црёви на-
шемъ, и помолитеся и возладите
Гдъ Бгъ нашемъ, тако той есть
Бгъ нашъ, и мы людие обцы, пажи-
ти егѡ, и безъ него ничто не мо-
жемо, и безъ него ничтоже бысть,
еже бысть всакое дланіе благо, и
всакий даръ совершенъ ѿ него есть
сходай, Оца свѣтлыхъ, и томъ по-
добрѣтъ слава, честь, и поклоненіе:
единомъ во троицѣ, Оцъ, и Сынъ,
и стомъ Духъ, и нѣй прно, и во вѣ-
ки вѣквыхъ амінь. То ва зборитъ
Попотъ на людьи, и зато ва се назы-

ватъ

ватъ ходатай, и Хртъсъ ги назвѣ
соль, пошо сатъ соль она во свѣщо
требетъ, и това що приносуетъ при
Бга, то ва етъ кдрбанъ за стока та-
да ты се родитъ, и до година, кдр-
банъ Ѹе речетъ нашиски жергва, за-
то ва требетъ соль, зере Хртъсъ рече
во Енли: Всака жергва солю шсолит-
са, и паки вы єсте соль земли, и
прочла. Ете зато ва требетъ Попотъ
да шнатитъ то ва що Ѹе раздабашь
за Бга, онъ Ѹе стави петрахилъ що
мъ є дленъ ѿ Бга, и Ѹе го теслимъ
стори Бгъ, и Ѹе речетъ що пишетъ
во молитва та, и Ѹе речетъ: Гдъ
тисе Хртъ Бже нашъ, ты що си прї-
ималъ єденъ заманъ на таѧ жена
вдовица, що пратила две аспри, и
со єго поброалъ, послалъ наимногъ
ѡни те що прафла по више, ты и ѿ
обогъ

Овогѡ чоéка ѿти пра́жатъ се га,
пáкъ ѿ твоé то ѿси м8 гò дáлж,
ты пáкъ ѿ негѡ ѿделилж, и мало
нещо пéшкетъ тeбѣ ты пра́жатъ
твоѧ ѿ твоиx приносимо, да м8
го приймашь и да м8 дáдешъ, пáкъ
и до гóдина свáка х8бавина и пáкъ
пéшкешъ, да ты пра́жатъ, и дáрви
Овом8 чоéк8, то дáр8 илì милощ8
илì хéрж кáкѡ да м8 етъ, име то
дáрви ми на овóй вéкъ свекáкво дó-
бро, и на тóй вéкъ тыа х8бáвинъ,
что ты сáтъ во рай дáрви м8, аминь.

Вы Хртїани мои нежече, илì не
знаете да чините тáка ко писаніе ѿ
каза Д8хъ стый оу Прорéцы, и Апо-
столы, и прекѡ оумный Селомѡнъ,
и онъ Д8хомъ стымъ збореше, и
рече: Пóчти Гда ѿ пра́ведныхъ тръ-
дивъ твоиx, и даай нищемъ взамъ

дáргъ

дáетъ Бг8, и Бга ѿдолжитъ, то ва-
же речетъ х8ка́во нещо кои дава сиро-
мá8, го задлнбетъ Бга, Бгз м8 ѿ-
стáнуетъ долженъ на тогоа чоéка ѿ
раздáватъ за Бга, и паки сакаши
да имашь векчя на стокáатъ, да ты
а чвбатъ дёла ѿ нал Бг8, амà немой
и полошо то; Зере же ты се налюти,
какѡ Кайн8 ѿ м8 се налюти, защо
полошо нещо и збираше, даваше за
Бга, и Бгз ємъ нём8 го прийма
ємъ, не м8 идёше напрёдъ, ємъ го
запизми, а не да го помилуватъ, а
бы в Хртїани ѿставите наизгоро
глотно то жито, кои даройдетъ же
м8 дадешъ ѿ глотно то, ако єтъ
ємишъ ѿ полошо то найчелно то
нём8 давашь, го чвашь илì за д8ша-
та снага та своѧ, илì на некон зап-
итъ да го поклонишь, а Бг8 пра-

К

жаши

жашь полошо то, за тоа лошо дá-
 вашь лошо зéмъ що скéемъ то ба ти
 нíкнуетъ, ако си сиромáго чвашь
 нáйхарно то да го дáдешъ на некон
 ага, илì некон голéмъ кмéтъ, да го
 фáтишъ прéатель, а да го прáтишъ
 Бéг не мыслишь, що ѡе го молиши
 да ти помóже тъ, да се рóдитъ, и до
 гóдина токо, на чоéка се надéашъ,
 а не Бéга, оû ұлтýръ пíшетъ, дұхъ
 стýй велítъ: Не надéйтесь на кна-
 зи, на сýны человéческия, во нýхъ
 же нíкстъ спасéнїя, вы є сиромаси
 честýте чоéка выше ѿ Бóга, и зато
 ва не чвба Бéж и градъ биётъ, и др8го
 нещо, а богáти те чéстатац цréво то
 свое, а не Бéга, велáтъ овоа похұбáво
 нека стойтъ да го тадемо на той
 дéнь, на онóй кага ѡе имамо гóсты,
 да зато ва Хртýани пáкатъ градъ

зажо

защо сгє єдни чéловéкобгóдницы,
 и чревобгóдницы, а не Бéгобгóдницы,
 а не познаате свой грéхъ, свои кага-
 етъ, своё беззмие, токо вемте не
 држимъ четврцы, зато ва пáкатъ
 градъ, Попо того го кáрате защо
 роботитъ во четвérтокъ, що несте
 достойни да го оучите, а дили да
 го кáрате, зато ва пакатъ градъ, и
 Заради др8ги погáншie що се чинáтъ;
 илì скршомъ се фраило копиле, илì ^{спри-}
 скршомъ се оутепáлж некон некого, ^{ти-}
 ємъ не се знáетъ кой, илì се клéве-
 тите меikъ себé, илì га раздражите
 не се прошáвате, илì причéсна неи-
 сповéданіи зéмате, илì оû цéкка оû
 н8тра мíрски пéсни пеетъ, илì сиро-
 махъ, илì сакатомъ, пелтекъ, ш8ш-
 кáвомъ, м8ткáвомъ, г8шáвомъ, хá-
 лосáномъ, х8лавомъ, б8длломъ,

К 2

грéшно-

грéшномъ се смéте, шегáте го, пы-
дите го, задíрате, со него го єгленце
чините, и за дрѹги грéховы таквыа,
зато ба идете гн҃квз Бжїй на сýны
непокориныхъ. Хрїгáни Бжїи четвéр-
цы да рабóтите, нема грéхъ, сáлгъ
недéла нека се дрѹки хѹбавш, жены
спроти срёда нека прéдатъ, и оу пé-
токъ нека рабóтаатъ, мѹжи четвéр-
цы нека браатъ, нека бóзатъ, вел-
фимъ овыа грéховы що пишетъ во
книга нека ги не чýнатъ, и тыа до-
брьы рабóты що са писаны во оба
книга нека држатъ, ємъ да вéрдете
кающи ви казáхъ ме, зере тaka земéхъ
ѡ Гðа, и тaka давáме бáмъ, ако са
каатъ, да прокóудте на ово вéкъ, да
имате берикетъ, и рахатанкъ, и на
той вéкъ да найдете цáрство небесно,
и на овой малъ вéкъ що ќе веќдатъ

благодáть Бжїя, и милость єгѡ да
ве дочвдатъ ѿ свáко злò, ѿ стрелы
летáышыа во днї, и ѿ вéчи во тмѣ
преходáышыа, ѿ стрáща и е́ка по-
ладéнағѡ, и ѿ мечтаний лжаковыхъ,
молитвами пречтыа Б҃цы, силою
чтнагѡ, и животворащагѡ креста,
предстáтелствыхъ чтныхъ, и без-
плотныхъ силъ, чтнагѡ, и слáвнагѡ
предтечи, и крестителя Іѡанна,
стыхъ слáвныхъ, и всехвáлныхъ
Апостолъ, стыхъ слáвныхъ, и до-
бропоѓдныхъ мѹчениквз, препо-
добныхъ Богоносныхъ Оцъ нашихъ,
и стáгѡ великомѹченика Димитрија
мѹроточивагѡ, и Онѹфрија велика-
гѡ, и Нифонта стáгѡ, и свати-
телей Симеона, Саввы Сéрбскихъ
просветителей, и всбхъ стыхъ,
аминь.

Молитва ста́гш Арханге́ла Михаи́ла.

Где́ни Бже́ ве́ликий Царю́ бе́значáлный,
послì Где́ни Архангелу своегò Михаи́ла, на по́мощь рабу́ своему́ и́мкz
изáти ма́ши врагz моихz види-
мыхz и небидимыхz, ве́ликий Ар-
хангеле Михаи́ле излеи́ мýра благáгш
на раба́ твоегò, ве́ликий Михаи́ле
Архангеле демоносокрвshýтelo, за-
прети́ всéмz врагóмz борю́щымса со-
мною, сотвори́ ихz и́кв прáхz прéдз
лици́мz вéтра, ве́ликий Михаи́ле
Архангеле шестокрилатый, и́ первыи
кна́же, и́ войбóдо небесныxz си́льz,
и́ всéхz сты́хz, в чудный Михаи́ле
Архангеле веди ми помо́щникz во
всéхz обýдахz, во скорбéхz, во пе-
чáлехz, во пустынaxz, на распятí-
яхz, на рекахz, на морахz тихое
пристá-

пристáнище, избе́ви ма́ши ве́ликий Михаи́ле Архангеле в всáкия прélestni
дáволскíя, и́ егда о́слышиши ма́ши
грéшнаго раба́ твоегò и́мкz молáща-
госа тебé, и́ призывающаго има-
твое стóе, о́слыши молитвó мою,
о́скори́ на по́мощь мою; ве́ликий
Михаи́ле Архангеле, побéди́ всá
противáщиася мнé, силою чтнáгш
и́ животворáща крta Гдна, мо-
литвами престыя Бцы, и́ сты́хz
Агглz, и́ сты́хz Аплz, и́ сты́хz
ве-
ликагш Николаа, и́ ста́гш Пророка
Йлии, и́ сты́хz великомученикшвz
Димитрия муроточивағш, Бустадиа,
Прокопиа, и́ преподобныхz отéцз,
Нифонта, и́ Онффиа великағш, и́хz
же молитвами Михаи́ле Архангеле,
сохрани ма́ши в напрасных смéрти, и́
в смертноносных гзы, и́ в всáкагш

рни

СЛАВА, ВО ВСѢ ДНИ ЖИВОТА МОЕГѡ, И
НА КОНЧИНЫ МОЕѢ ШЛЯКАВЫХЪ БѢ-
СУВЪ ИЗБАВИ МѢ, АМИНЬ.

СЛАВА Б҃ГУ НАЧАВШЕМъ
И СОВЕРШИВШЕМъ.

ПРЕБЛАГОСЛОВЕННОЙ ДѢВѢ Б҃ЦѢ
ПОСПѢШЕСТВОВАВШЕЙ, ЧЕСТЬ,
И СЛАВА, ВО ВѢКИ
АМИНЬ.

ЕДИНА ЖИЗНИ МОЕѢ НАДЕЖДА ГИСЪ
ХРІТОСЪ.

М. П. М. М.

6314

1948

Издательство Академии наук СССР

